

**PRZEDSZKOLE NR 22 W POZNANIU
„CHATKA PUCHATKA”**

PROGRAM AUTORSKI

**„EKOLOGIA JUŻ W
PRZEDSZKOLU”**

AUTORZY:

EWA ŁOBOCKA

EWA WOJCIESZAK

EWA BORKOWSKA

HANNA PAJĄCZKOWSKA

MAGDALENA KURZAWA

BERNADETA WŁODARZ

„Natura jest pełna pytań i odpowiedzi, cudownych snów i niezwykłych opowieści. Potrafi malować, komponować muzykę, pisać poematy i wiersze. Jest najlepszym filozofem i mędrce, ale także najpowszechniejszą, najprostszą mądrością. Stojąc z boku kpi sobie z naszych niezliczonych błędów i pomyłek. Potrafi krzyknąć, tańczyć, płakać i dawać ci znaki, jakich tylko pragniesz. Wszystko zależy od twojej wrażliwości, umiejętności słuchania i patrzenia. W naturze mieści się wszystko bez wyjątku. Natura jest niewinna i piękna, i chociaż człowiek zadał jej tyle cierpienia i bólu i wciąż jej zadaje, ona nie obraża się na niego”.

Jerzy Oszelda

Słowo wstępne

Program edukacji ekologicznej „Ekologia już w przedszkolu” realizujemy w naszej placówce od roku 1994 we wszystkich grupach wiekowych. Pomysłodawcami i autorami jego treści były i są nauczycielki pracujące w „Chatce Puchatka”:

- ✚ Ewa Łobocka
- ✚ Ewa Wojcieszak
- ✚ Ewa Borkowska
- ✚ Magdalena Kurzawa
- ✚ Hanna Pajączkowska
- ✚ Bernadeta Włodarz

Tematy na przestrzeni lat ulegały ewaluacji, ale jedno się nie zmieniło – główne założenie programu, iż **wszystkie dzieci niezależnie od wieku i stopnia rozwoju mogą mieć swój udział w ochronie środowiska na miarę swoich możliwości**. Praca w tym zakresie polega przede wszystkim na kształtowaniu opiekuńczej postawy wobec istot żywych i środowiska naturalnego.

Niezależnie od podejmowanych i realizowanych treści podejmując pracę z dziećmi w tym zakresie, my dorośli powinniśmy najpierw siebie zapytać, **jaka jest nasza osobista postawa związana z ochroną środowiska. Nasze zachowania w stosunku do przyrody decyduje bowiem o naszej wiarygodności dla dzieci pozostających pod naszą opieką ...**

Ewa Wojcieszak
dyrektor Przedszkola nr 22 w Poznaniu.

WSTĘP

Właściwości umysłu dziecka w wieku przedszkolnym pozwalają na poznawanie świata przyrodniczego od stosunkowo małego i zamkniętego środowiska, jakim jest otoczenie przydomowe i przyprzedszkolne. Na ogół jest to obserwacja niezorganizowana, przygodna, mimowolna, wyznaczona chronologią wydarzeń uszeregowanych porami roku. Jest punktem wyjścia do zdobywania podstawowych wiadomości o przyrodzie na najniższym szczeblu, który winien zostać umiejętnie wykorzystany przez nauczycielki do przekazania dzieciom wiadomości nazywanych przez nas – ekologicznymi.

Działania te w żadnym wypadku nie mogą być przypadkowe i nosić znamion chaosu. Muszą być do końca zaplanowane i przemyślane.

Tematyka związana z ochroną środowiska winna pojawiać się w różnych sytuacjach i w różnych tematach kompleksowych. Stąd próba rozpracowania ważnych naszym zdaniem zagadnień na poszczególne miesiące roku kalendarzowego.

Podejmując pracę z dziećmi w tym zakresie my dorośli powinniśmy najpierw siebie zapytać, jaka jest nasza osobista postawa związana z ochroną środowiska. Nasze zachowanie w stosunku do przyrody decyduje bowiem naszej wiarygodności dla dzieci pozostających pod naszą opieką. Stąd potrzeba stałego uczenia się. Jedną z metod zdobywania wiedzy jest samokształcenie. Pomocą w tym zakresie mogą być przedstawione tu materiały opracowane przez nauczycielki Przedszkola nr 22 w Poznaniu.

GLÓWNA TEZA PROGRAMU

Wszystkie dzieci niezależnie od wieku i stopnia rozwoju mogą mieć swój udział w ochronie środowiska na miarę swoich możliwości.

Praca w tym zakresie polegać będzie przede wszystkim na :

- kształtowaniu opiekuńczej postawy dzieci wobec istot żywych i środowiska naturalnego,
- ukazywaniu walorów estetycznych przyrody,
- zaprzestaniu dzielenia elementów przyrody na gatunki pożyteczne i szkodliwe, gdyż powoduje to, iż pierwsze chronimy, a drugie tępimy,
- umiejętności spostrzegania środowiska w sposób szczególnie emocjonalny,
- kształtowaniu odpowiedzialności dzieci za stan zieleni w swoim otoczeniu,
- angażowaniu dzieci do prac na rzecz środowiska w najbliższej okolicy lub choćby w ogrodzie przedszkolnym.

PROPONOWANE TEMATY KOMPLEKSOWE

WRZESIEŃ	-	Zieleń w mieście.
PAŹDZIERNIK	-	Do czego potrzebny jest las ?
LISTOPAD	-	Nie lubimy hałasu.
GRUDZIEŃ	-	Mam w przyrodzie przyjaciela.
STYCZEŃ	-	Bez wody nie ma życia.
LUTY	-	Nie lubimy śmieci.
MARZEC	-	Czym oddychamy ?
KWIECIEŃ	-	Dlaczego musimy oszczędzać energię elektryczną?
MAJ	-	Ochrona przyrody – ochroną człowieka.
CZERWIEC	-	W zdrowym ciele zdrowia wiele.

WRZESIEŃ

ZIELEŃ W MIEŚCIE

Wprowadzenie :

W dzisiejszym świecie miasta są dla ludzi miejscem zamieszkania i zatrudnienia. Niestety większość miast można bez przesady uznać za szkodliwe dla zdrowia i życia człowieka. Ludzie mieszkający w skupiskach miejskich oddychają zatrutym spalinami powietrzem i narażeni są na straszliwy hałas. Miasto, w którym człowiek mógłby się dobrze czuć, powinno posiadać jak najwięcej zieleni : parków, skwerów, placów zabaw. Niestety – nasze parki, zieleńce i skwery często przypominają wysypisko śmieci. Wszędzie leżą papierki, butelki, puszki, drzewa i krzewy straszą połamanymi gałązkami. Każdy z nas musi sobie uświadomić, że do tego stanu rzeczy przyczyniamy się sami. Papierki po cukierkach, patyczki po lodach, ogryzki, niedopałki papierosów – to wszystko zanieczyszcza nasze środowisko.

Musimy od najmłodszych lat kształtować np. nawyk wrzucania odpadków do kosza, musimy uświadamiać dzieciom szkody wyrządzane przyrodzie m.in. poprzez wydeptywanie ścieżek na skróty i jazdę rowerem po trawnikach. Musimy tłumaczyć, że takie zachowanie nie tylko świadczy o braku kultury ale również o braku odpowiedzialności za dobro nas wszystkich.

Krzywdy wyrządzonej przyrodzie często już bowiem nie można naprawić – ziemia w tych miejscach staje się twarda jak betonowa pustynia, na której nic nie wyrośnie !

Temat szczegółowy nr 1 :

Wycieczka na pobliskie osiedle mieszkaniowe – obserwacja stanu zieleni. Rozmowy z dziećmi na temat wyglądu ławek, sprzętu do zabaw, krzewów i drzew. Wspólne zastanawianie się nad przyczynami takiego stanu rzeczy (wyciągnięcie wniosków). Liczenie koszy na śmieci – ocena ich wyglądu (czy zachęcają do skorzystania z nich ?)

Po powrocie do przedszkola – zaprojektowanie kosz na śmieci wg własnego pomysłu (kolor, kształt). Wprowadzenie wiersza H. Bechlerowej pt: „Czy to nasze ?”

„Czy to nasze ?” H. Bechlerowa
Był raz trawnik pod drzewami,
Klomb i piękne kwiatki na nim.
I krzak róży, w krzaku ptaszek,
Był też Staszek i Łukaszek.
Siedli raz pod klonem wielkim,
Jedli chałwę i wafelki.
A papierki w prawo, w lewo,
Szust ! Na trawnik ! Szust ! Pod drzewo !
Wiatr szeleści w tych papierkach,
Ptaszek dziwi się i ćwierka :
„Jak wygląda teraz trawa ?
Ech, doprawdy, wstyd mi za was !”
A Łukaszek : „Co to szkodzi ?
Co ta trawa nas obchodzi ?”
Potem Łukasz ostrym nożem
Swoje imię wyciął w korze,
A na drugim drzewie blisko
Stach wyrzeźbił swe nazwisko.
Ptaszek łepkę w bok przekrzywił,
Patrzył, nie mógł się nadziwić :
„Po co ? Na co ta zabawa ?
Szkoda drzewa ! Wstyd mi za was !”
Na to Staszek i Łukaszek :
„Drzewo ? Przecież to nie nasze !”

Celem zajęć jest :

- ✚ uświadomienie dzieciom efektów niewłaściwego zachowania się wobec przyrody,
- ✚ nabywanie przekonania o osobistej odpowiedzialności wobec środowiska,
- ✚ ustanowienie zasad obowiązujących dzieci podczas pobytu w ogrodzie, parku, lesie – zapoczątkowanie tworzenia „Kodeksu Małego Ekologa”.

Temat szczegółowy nr 2 :

Wykonanie kukiełek z drewnianych kuchennych łyżek (postaci Staszka i Łukaszka) potrzebnych do zabawy w teatr zainspirowanej treścią utworu poetyckiego pt:” Czy to nasze ?” H. Bechlerowej. Zabawa w teatr – utrwalenie wiersza. Wprowadzenie piosenki pt: „Żyj z przyrodą w zgodzie”.

Piosenka pt: „Żyj z przyrodą w zgodzie”

Na wycieczce, na koloni,

Tam, gdzie łąka, tam, gdzie las.

Skarbów Ziemi trzeba bronić :

Kwiatów, zwierząt, drzew i gniazd.

Ref. Żyj z przyrodą w zgodzie, odsuń od niej zło.

I pamiętaj co dzień, żeby chronić ją.

Żyj z przyrodą w zgodzie – to wspaniała rzecz :

Na ziemi i w wodzie warto druhów mieć !

Żyj z przyrodą w zgodzie – to przynosi plon

Wszystkim się z nią podziel, jaj bogactwa chroń !

Czy to stary, czy to młody,

Las i człowiek, ryba, ptak,

Każdy cząstka jest przyrody,

Więc śpiewajmy tak :

Ref. Żyj z przyrodą w zgodzie, odsuń od niej zło.

Celem zajęć jest :

- ✚ utrwalenie zasad dotyczących dbałości o przyrodę w miejscach publicznych (w ogrodzie, parku, lesie),
- ✚ budzenie krytycyzmu wobec zachowań negatywnych,
- ✚ wskazanie zachowań pozytywnych w odniesieniu do przyrody.

Temat szczegółowy nr 3 :

Spacer do ogrodu przedszkolnego – obserwacja drzew i krzewów znajdujących się w ogrodzie (zapoznanie dzieci z nazwami niektórych z nich). Rozmowa na temat przejawów wandalizmu dokonywanych popołudniami na terenie ogrodu (łamanie gałęzi, niszczenie sprzętów do zabaw). Słuchanie wiersza R. Pisarskiego pt: „Zielone serce”. Rozmowa na temat jego treści, wyciągnięcie odpowiednich wniosków (wykorzystanie sylwet i tablicy dydak.). Praca plastyczna (malowanie farbami plakatowymi) na temat „i drzewo ma serce”.

„Zielone serce”

R. Pisarski

Na skwerku rośło drzewko szerokie, rozłożyście.

Srebrną miało korę, zielono-srebrne liście.

Stuchali chętnie ludzie przechodząc koło drzewa,

Jak wietrzyk wśród gałązek wesoło piosnki śpiewał.

Lecz przyszedł mały urwis, ukradkiem wyjął nożyk,

Bo napis chciał wyskrobać w srebrzystej, cienkiej korze.

Wycinał powolutku literkę, po literce,

Nie wiedział, że pod korą zielone płacze serce.

Celem zajęć jest :

- ✚ budzenie wrażliwości na krzywdę wyrządzaną przyrodzie,
- ✚ kształtowanie właściwego stosunku do niej opartego na więzi emocjonalnej,
- ✚ wyzwalanie elementarnych działań na rzecz ochrony środowiska.

Temat szczegółowy nr 4 :

Utrwalanie piosenki pt: „Żyj z przyrodą w zgodzie” – zabawy muzyczno-ruchowe. Wprowadzenie do nauki dialogu w formie scenki dramatycznej do utworu B. Burakowskiej pt: „Ochrona środowiska”. Zorganizowanie konkursu na temat „czy jest ci bliska ochrona środowiska?” Rozwiązywanie zagadek o tematyce przyrodniczej i zadań typu : - co zrobisz z papierkiem po cukierku, gdy w pobliżu nie ma kosza? - Co zrobisz, gdy do mieszkania wpadnie osa? Dokończ zdania typu : - przyjaciel przyrody nigdy nie straszy , przyjaciel przyrody nigdy nie depcze , przyjaciel przyrody nie pozwala na łamanie itd.

„Ochrona środowiska”

B. Burakowska

- Słyszałem takie słowa : ochrona środowiska.
To jakaś sprawa nowa. Co to znaczy powiedz !
- Jak by ci to wytłumaczyć ?
Gdy w lesie nie rzucasz śmieci i
Nie krzyczysz strasząc zwierzęta,
gdy zimą ptaki dokarmiać pamiętasz,
kiedy okno otwierasz na noc,
po „dobranocce” mówisz dobranoc,
kiedy sam się co dzień kąpiesz,
a na półce z zabawkami często ścieraszą kurz ...
Myślę, że wystarczy już ...
Jeśli postępujesz tak – doskonale dajesz znak,
że jest ci bliska ochrona środowiska.

Celem zajęć jest :

- ✚ uświadomię dzieciom faktu, że od nich samych zależy stan środowiska naturalnego,
- ✚ wspólne tworzenie „Kodeksu Małego Ekologa”.

Temat szczegółowy nr 5 :

Zaprojektowanie plakatów o konieczności dbania o przyrodę. Zabawy muzyczno-ruchowe przy piosence pt: „Żyj z przyrodą w zgodzie”. Utrwalanie poznanych wierszy – przygotowanie scenek dramatycznych, stanowiących treść przedstawienia dla dzieci młodszych.

Celem zajęć jest :

- ✚ kształtowanie właściwego stosunku do przyrody poprzez respektowanie właściwych nakazów i zakazów,
- ✚ kształtowanie u dzieci postawy współodpowiedzialności za przyrodę wokół nas,
- ✚ wprowadzanie dzieci młodszych w świat wartości uniwersalnych.

Temat szczegółowy nr 6 :

Opowiadanie nauczycielki na temat akcji „Sprzątanie Świata” – wspólne oglądanie zdjęć. Próby znalezienia przez dzieci odpowiedzi na pytanie „dlaczego trzeba sprzątać świat ?” Spacer ulicami osiedla – obserwacja, wyciąganie wniosków. Porządkowanie terenu wokół przedszkola. Po powrocie do przedszkola zabawa dydaktyczna „sprzątanie świata”.

Celem zajęć jest :

- ✚ uświadomienie dzieciom niebezpieczeństw grożących życiu ludzi spowodowanych zanieczyszczeniami i dewastacją najbliższego środowiska przyrodniczego,
- ✚ zwrócenie uwagi dzieci na problemy ochrony środowiska przez używanie wielorazowych opakowań (materiałowe siatki na zakupy, butelki wielorazowego użytku, itp.) oraz przetwarzanie surowców wtórnych.

PAŹDZIERNIK

DO CZEGO POTRZEBNY JEST LAS ?

Wprowadzenie :

Stare powiedzenie mówi : „Kiedy umiera las – umiera i człowiek”. To stwierdzenie może być trochę przesadne, jednak nie ulega wątpliwości, że las ma dla człowieka ogromne znaczenie. Las jest dla nas miejscem odpoczynku, w nim można znaleźć spokój i odprężenie, rozkoszować się pięknem przyrody i czystym powietrzem. Las jest niezbędnym elementem pięknego krajobrazu.. Zdrowy las ma ogromne znaczenie dla środowiska. Nadziemne części roślin (gałązki i liście) powstrzymują wiatr i chronią ziemię przed wysuszeniem i przesuszeniem. Splątane korzenie drzew, krzewów i ziół przenikają glebę i wzmacniają ją. W terenach górskich las stanowi najlepszą ochronę przed osuwiskami terenu, obrywami i lawinami. Las korzystnie wpływa na gospodarkę wodną. Część opadów zatrzymuje się na liściach drzew i krzaków, część zostaje pochłonięta przez mchy. Woda, którą posycie lasu nie jest w stanie wchłonąć przesącza się do gleby i tworzy żyły wodne, źródła, a następnie strumienie i rzeki. Przechowywana w glebie woda zostaje wchłonięta z czasem przez korzenie roślin i rozprowadzona w pniu drzewa do gałęzi i liści. Liście oddają część wody do atmosfery przez parowanie. Jako deszcz lub rosa woda wraca do ziemi. Przez ciągłe parowanie wody powietrze w lesie jest wilgotne i przyjemne. Tam, gdzie nie ma lasów – do gruntu przenika mało wody. Gdy świeci słońce gleba szybko wysycha i zostaje wywiewana. Drzewa wyłapują swoimi gałązkami i liśćmi cząsteczki pyłów i sadzy, a więc działają jako wielki oczyszczający filtr. Liście pochłaniają wiele substancji trujących, szkodliwych dla człowieka. W świetle dziennym rośliny pobierają z powietrza dwutlenek węgla potrzebny im do budowy tkanek (do odżywiania). W zamian wydzielają tlen niezbędny człowiekowi do życia. Bez tlenu człowiek nie mógłby istnieć. Lasy na Ziemi są ważnymi producentami tlenu. Niezastąpione są zwłaszcza stare i wielkie drzewa. Spełniają one bardzo ważną rolę : dają cień, wyłapują pyły i gazy, nawilżają powietrze, chronią przed hałasem, produkują tlen. Niestety, w ostatnich latach lasy zaczynają ginąć. Przyczyną tego jest bezmyślne działanie człowieka – pyły i spaliny wydzielane przez przemysł, rozwój motoryzacji, posypywanie jezdni solą, zapraszanie ognia. W ciągu tysiącleci karczowanie lasów w wielu krajach spowodowało powstanie wielkich terenów stepowych i pustynnych. Od lat las dostarczał człowiekowi drewna. Jest ono najstarszym surowcem do budowy domów, sprzętów, do opalania mieszkań. Aby nie niszczyć zupełnie lasów potrzebna jest mądra gospodarka nimi, polegająca na sadzeniu nowych drzew na miejsce tych wycinanych. Każdy człowiek powinien przyczyniać się do tego, aby lasy mogły istnieć i w dalszym ciągu służyć nam wszystkim.

Temat szczegółowy nr 1 :

Poznajemy zawód leśnika w oparciu o tekst piosenki „Leśnik lasem chodzi”. Zabawy muzyczno-ruchowe do tekstu piosenki – naśladowanie ruchem sposobu poruszania się zwierząt mieszkających w lesie oraz odgłosów zwierząt (zabawy ortofoniczne). Oglądanie slajdów „Polskie Parki Narodowe”.

„Leśnik lasem chodzi” *słowa M. Siemieński*
W puszczy starej, ciemnym borze,
W młodym zagajniku
Rzucisz okiem, to dostrzeżesz
Robotę leśników.

Ref. Tutaj młodnik, tam poręba,
Tu się szkółkę grodzi.
Od świtu, aż do mroku
Leśnik lasem chodzi.
Jeleń ryczy, dzięcioł stuka,
Leśnik pilnie słucha.
Każdy głos jest zrozumiały
Dla naszego zucha !

Ref. Tutaj młodnik, tam poręba ...

Żaden szkodnik, łobuz żaden
 Szkody tu nie zrobią,
 By przed nimi las obronić,
 Zuchy się sposobią.

Celem zajęć jest :

- + poznanie zawodu leśnika,
- + dostrzeganie różnicy w określeniach : bór, las, zagajnik,
- + poznanie znaczenia nowych wyrazów : młodnik, poręba, szkółka leśna.

Temat szczegółowy nr 2 :

Wprowadzenie wiersza pt; „Może zobaczymy” (jako wstępu przed wycieczką). Zabawy muzyczno-ruchowe przy piosence pt: „Idziemy w zielone” Wycieczka autokarowa do Wielkopolskiego Parku Narodowego, zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego.

„Może zobaczymy”

Idziemy leśną ścieżką cicho, cichuteńko,
 Może zobaczymy sarniątko z sarenką.
 Może zobaczymy wiewióreczkę małą,
 Jak wesoło skacze z gałązki na gałąź.
 I niech nikt po lesie nie gwizdże, nie woła,
 Może usłyszymy stukanie dzięcioła.
 A może zaśpiewa między gałązkami jakiś leśny ptaszek,
 Którego nie znamy ?
 I będzie nas witał wesołą piosenką –
 Tylko idźmy lasem cicho, cichuteńko ...

„Idziemy w zielone”

Zieleń pól dookoła, zniknął szary dym,
 Rzeki nurt nas woła, utop smutki w nim.
 Ref. Idziemy w zielone, gdzie obłok i ptak,
 Idziemy w zielone, bo zieleń nasz znak.
 Wstęgą szosy jasną uśmiech słońca nieś,
 Już za nami miasto, a przed nami wieś.
 Ref. Idziemy w zielone , gdzie obłok i ptak,
 Idziemy w zielone, bo zieleń nasz znak.

Celem zajęć jest :

- + utrwalanie i pogłębianie pojęcia „las” na podstawie bezpośrednich obserwacji,
- + poznawanie warunków życia roślin i zwierząt w naturalnym środowisku,
- + tworzenie „Kodeksu Małego Ekologa”.

Temat szczegółowy nr 3 :

Rozmowa z dziećmi na temat ich wrażeń i przeżyć związanych z wycieczką do lasu. Omówienie zachowań pozytywnych i negatywnych. Rozumienie znaczenia tychże zachowań na podstawie prezentowanych utworów literackich ilustrowanych historyjkami obrazkowymi. Działalność plastyczna z wykorzystaniem różnorodnego tworzywa, na temat „w lesie”.

Utwory literackie pt; „W lesie” ilustrowane historyjkami obrazkowymi :	
Negatywne zachowania :	Pozytywne zachowania :
Poszły dzieci na wycieczkę do lasu Nazrywały świeżych liści, narobiły hałasu. Uciekły ptaki z lasu, wiewiórki, zające i jeże. - tyle krzyku i hałasu wśród leśnych ścieżek !	Pojedziemy do lasu na miłą wycieczkę. Może zobaczymy sarnę albo wiewióreczkę ?

<p>Drżą osiki listeczkami, brzoza płacze : - Kiedy wreszcie pójda sobie ci krzykacze ?</p> <p>Już autokar rusza – wsiadać ! Nadszedł czas ! Przedшкоlacy jadą na wycieczkę w las. Wyskoczyły z autobusu Rozkrzyżane dzieci. Wyrzuciły na polankę Chyba tonę śmieci. Wystraszyły w lesie Sarnę oraz dzika : Kiedy dzieci zobaczyły To zaczęły zmykać. Pan leśniczy kiwa głową, Pani jest zmartwiona. Kto posprząta górę śmieci Czy dzieci, czy ona ?</p>	<p>Będziemy ostrożnie mrowisko oglądać, Tak, by pracownikom Krzywdy nie wyrządzać.</p> <p>A może zajęczek na drogę wyskoczy ? Siądziemy cichutko, Żeby go nie spłoszyć. Obejrzymy w lesie Te cuda i dziwy Do przedszkola zaś wrócimy, A las będzie ogromnie szczęśliwy !</p> <p>Gdy idę przez las i patrzę na drzewa, Tak mi radośnie, chce mi się śpiewać. Że rosną, szumią, że cieszą oczy ! W nich dzięcioł zastuka, wiewiórka skoczy, Zabrzmi ptasia piosenka i śmignie sarenka.</p>
---	--

Celem zajęć jest :

- ✚ eliminowanie negatywnych zachowań względem przyrody,
- ✚ kształtowanie postawy współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- ✚ wzbogacanie słownictwa dziecięcego o nowe wyrazy (mech, ściółka leśna, runo, itp.)

Temat szczegółowy nr 4 :

Zabawa dydaktyczna na temat „jesteśmy badaczami przyrody” – przeprowadzenie prostych doświadczeń na materiale przyrodniczym (wyciągnięcie wniosków) ;

- 1) zważyć garstkę mchu leśnego, następnie włożyć go do wody i zważyć ponownie. Co się dzieje ?
- 2) wziąć gałązkę świerku i buku (lub innego drzewa iglastego i liściastego). Wypłukać je w naczyniu z wodą. Co zaobserwowaliśmy ? Następnie zostawić te gałązki na jakiś czas w wodzie. Co się stanie z wodą za kilka dni ?
- 3) świeżą gałązkę drzewa liściastego włożyć do butelki z wodą przez przewiercony korek (korek przylega ściśle do butelki). Zaznaczyć poziom wody. Sprawdzić poziom wody po kilku dniach.
Uwaga : materiał przyrodniczy potrzebny do przeprowadzenia doświadczeń nie może pochodzić z Wielkopolskiego Parku Narodowego. Jest to bowiem rezerwat przyrody !!!

Celem zajęć jest :

- ✚ kształcenie podejścia badawczego do obiektów i zjawisk przyrodniczych,
- ✚ rozwijanie logicznego myślenia i nawyku samodzielnego poznawania rzeczywistości przyrodniczej,
- ✚ zaspokajanie naturalnej dziecięcej potrzeby poznawania świata.

Temat szczegółowy nr 5 :

Oglądanie filmu przyrodniczego na temat życia zwierząt w polskich lasach. Rozmowa z dziećmi na temat bogactwa świata fauny w Polsce. Rozwiązywanie zagadek wierszowanych o tematyce przyrodniczej – mini – konkurs z nagrodami. Lepienie z plasteliny postaci zwierząt. Przygotowanie wystawki dla rodziców. Wprowadzenie piosenki pt; „jesteśmy przyjaciółmi wszystkich żywych stworzeń” - (zabawy muzyczno-ruchowe).

„Jesteśmy przyjaciółmi”

Jesteśmy przyjaciółmi wszystkich żywych stworzeń,
Niech im się dobrze, niech im się dobrze żyje pośród nas.

Chcemy mieć czyste rzeki, przezroczyste morze,
 Niech zdrowo rośnie, niech zdrowo rośnie razem z nami las.
 Ref. Pamiętaj, że wszystko zależy od ciebie,
 Czy ptak będzie sobie wiał gniazdo na drzewie.
 Czy zdrowym się chlebem przełamiesz od święta,
 To wszystko od ciebie zależy – pamiętaj !
 Tańczyć pójdziemy lekko na złocistej plaży,
 Spalin i ścieków, spalin i ścieków wszyscy mamy dość.
 Słońce się będzie śmiało do dziecięcych marzeń,
 Nikt nie popsuje świata nam na złość.

Celem zajęć jest :

- + nabywanie umiejętności obserwowania przyrody,
- + kształtowanie przyjaznego stosunku do niej,
- + wzbogacanie wiadomości o życiu zwierząt leśnych.

Temat szczegółowy nr 6 :

Spacer do pobliskiego lasu dębińskiego. Obserwacja zachowań zwierząt i ptaków tam zamieszkujących oraz zmian zachodzących w przyrodzie (na skutek zmian pór roku). Pogadanka na temat konieczności niesienia pomocy ptakom pozostającym w Polsce na zimę. Porządkowanie ogrodu przedszkolnego.

Celem zajęć jest :

- + wdrażanie dzieci do wykonywania lekkich prac porządkowych,
- + budzenie szacunku do przyrody ojczystej i potrzeby stałego z nią obcowania,
- + tworzenie „Kodeksu Małego Ekologa”.

LISTOPAD

NIE LUBIMY HAŁASU

Wprowadzenie :

Prawie zawsze i wszędzie coś się słyszy : wołanie kukułki, szmer liści, dźwięk pianina, warkot silników, ludzką mowę. Jesteśmy zewsząd otoczeni różnymi szmerami, dźwiękami, odgłosami. Mogą być one odczuwalne jako przyjemność, ale mogą również przeszkadzać. Wtedy właśnie mamy do czynienia z hałasem. Człowiek jest bardzo wrażliwy na działanie hałasu. Hałas spowodowany przez ruch uliczny i samoloty, warkot maszyn w fabrykach i na budowach często zatruwa życie człowiekowi. Szczególnie uciążliwe jest zakłócanie snu. Hałas szkodzi zdrowiu, może zakłócić nasz dobre samopoczucie, uszkodzić różne organy naszego ciała.

<i>Decybele</i>	<i>Tabela głośności</i>
10 – 20 30 40 50 – 60 70 80	Szum liści Tykanie zegara Cicho nastawione radio Normalna rozmowa Głośna rozmowa Kosiarka do trawy
80 – 90 100 110 120	Ruchliwa ulica Młot pneumatyczny Motocykl bez tłumika Głośna muzyka rockowa

140	Samolot odrzutowy
170	Rakieta kosmiczna

Już przy 45 decybelach odczuwamy dźwięki jako hałas. Powyżej 85 decybeli staje się on szkodliwy dla zdrowia. Ważne jest więc unikanie hałasu. Jak unikać hałasu ?

- 1) starać się zawsze postępować cicho (np. każde drzwi można zamykać bez trzaskania)
- 2) słuchać radia i oglądać telewizję przy ściszym odbiorniku (np. każdy ma swoje radio, nie musi słuchać twojego)
- 3) posłuchaj różnych dźwięków i zastanów się, które są przyjemne, a które ci przeszkadzają (tj. które należy wyeliminować)
- 4) zwróć uwagę na hałas w twoim otoczeniu i zastanów się, czy sam go nie tworzysz
- 5) jak twoim zdaniem mógłby wyglądać plakat przypominający o konieczności unikania hałasu ?

Temat szczegółowy nr 1 :

Zabawa dydaktyczna na temat „co słyszysz ?” przy wykorzystaniu zarejestrowanych dźwięków (np. melodia grana na pianinie, stukot młotu pneumatycznego, maszyny do szycia, krzyków dzieci). Wypowiedzi dzieci na temat, które z tych dźwięków są przyjemne, a które nie do zniesienia – rozróżnianie pojęć „dźwięk” i „hałas”. Wspólne zastanawianie się nad przyczynami hałasu i sposobami jego unikania. Zabawa ruchowo „głośno – cicho”. Wprowadzenie piosenki pt: „Zagram dzieciom”.

„Zagram dzieciom”.

Zaraz siądę sobie w kącie.
 Zagram dzieciom na trójkącie.
 Trójkąt srebrne oczy ma,
 Srebrnym głosem cicho gra.

Ref. Czary mary weź pałeczkę do ręki,
 Czary mary wyczarują się dźwięki,
 Czary mary i na pewno w tych dźwiękach
 Jest zaklęta, zaklęta piosenka.
 Tu są dzwonki, tu pałeczka,
 Zagram dzieciom na dzwoneczkach,
 Zagram dzieciom sol, do, mi,
 Zatańczymy ja i ty.

Ref. Czary mary weź pałeczkę ...

Celem zajęć jest :

- ✚ nabywanie umiejętności poznawania otaczającego świata poprzez analizę różnego typu dźwięków,
- ✚ wdrażanie do unikania hałasu, jako czynnika szkodliwego dla zdrowia.

Temat szczegółowy nr 2 :

Rozwiązywanie zagadek o tematyce przyrodniczej związanych z głosami zwierząt, ptaków, dźwiękami dochodzącymi z wody, lasu, itd. Zabawa rytmiczno-ruchowa „Jak chodzą zwierzęta ?” (muzyka głośna – dźwięki niskie – słoń, muzyka cicha – dźwięki wysokie – mrówka, itp.) Rozumienie przez dzieci znaczenia wyrazu i zjawiska „ciszy” na podstawie wiersza I. Sucharzewskiej pt: „Cisza”.

„Cisza”

- Kiedy jest cicho ?
- W lesie, gdy szumi wiatr w drzewach ...
- W polu, kiedy słyszysz, że skowronek śpiewa ...
- W przedszkolu, gdy pani czyta czarodziejskie baśnie ...
- W domu, gdy chodzisz lekko, nim braciszek zaśnie ...
- A najciszej ?

- Gdy mama szepcze cichutko ci do uszka :
„jesteś moja kochana, najmilsza dziewczuszka ...”

Celem zajęć jest :

- ✚ budzenie wrażliwości słuchowej dzieci,
- ✚ poznawanie za pomocą zmysłów otaczającego świata,
- ✚ wdrażanie do unikania hałasu i mówienia umiarkowanym głosem.

Temat szczegółowy nr 3 :

Spacer po najbliższym osiedlu – wsłuchiwanie się w otaczające dźwięki. Rozmowa z dziećmi na temat, które dźwięki są przyjemne, a które nam przeszkadzają. Czy to jest hałas, czy nie ? Czy podoba się nam to, czy nie ? Czy sami nie powodujemy hałasu na ulicy ? Utrwalanie piosenki pt: „Zagram dzieciom” – zabawy muzyczno-ruchowe. Rysowanie na temat wycieczki.

Celem zajęć jest :

- ✚ wdrażanie dzieci do unikania hałasu jako przyczyny wielu groźnych chorób,
- ✚ przyzwyczajanie dzieci do cichego, kulturalnego zachowywania się w miejscach publicznych.

Temat szczegółowy nr 4 :

Słuchanie opowiadania nauczycielki na podstawie historyjki obrazkowej na temat „co się stało w lesie”. Rozmowa z dziećmi na temat hałasu powstającego w miejscu zamieszkania zwierząt (wyciągnięcie odpowiednich wniosków). Zabawa ruchowa „leśne zwierzęta” – naśladowanie głosów i sposobów poruszania się). Tworzenie książeczki jako pracy zbiorowej na temat „co się stało w lesie ?” (praca plastyczna w grupach). Uzupełnienie „Kodeksu Małego Ekologa” o nowe zapisy.

Celem zajęć jest :

- ✚ rozwijanie wyobraźni poprzez odtwarzanie otaczającej nas rzeczywistości - otoczenia przyrodniczego,
- ✚ kształcenie przyjaznego odnoszenia się do zwierząt,
- ✚ wdrażanie do unikania hałasu.

Temat szczegółowy nr 5 :

Udział w pogadance połączonej z pokazem zwierząt na temat „co słyszą zwierzęta ?” – wycieczka do Poznańskiego Ogrodu Zoologicznego. Wprowadzenie do nauki piosenki pt: „Leśne bajanie”.

„Leśne bajanie”

Tak się już utarło w świecie
I nikt prawdy tej nie zmieni
Rosną baśnie w polu, w lesie,
Wiosną, latem i jesienią.
Leśne, leśne bajanie,
Ptasie, ptasie śpiewanie.
Cicho, cicho stąpaj,
Bo wypłoszysz wiatr.
Leśne, leśne bajanie,
Sosen, świerków, brzoź kołysanie,
Popatrz, po prostu chmurek koronka
Płynie w wielki świat.
Tak od świata jest początku
I nic prawdy tej nie zmieni
Drzemią baśnie w każdym kątku,
Gdzieś na strychu albo w sieni.
Ludzkie, ludzkie bajanie,
Słów niesfornych rozkołysanie.

Cicho, cicho, cichutko stąpaj,
 Bo zgubi się takt.
 Ludzkie, ludzkie bajanie,
 Ciepłe, ciche słów kołysanie,
 Popatrz, popatrz znów na firance
 Ciebie, jak motyl siadł.
 Wszystkie baśnie, cuda, dziwy
 Pochowały się gdzieś na świecie.
 Nie zna ich kto jest leniwy,³
 Poszukajcie, jeśli chcecie.
 W leśnym, leśnym bajaniu,
 Sosen, świerków, brzoź kołysaniu,
 Tylko trzeba cichutko stąpać,
 Bo się spłoszy wiatr.
 W ludzkim, ludzkim bajaniu,
 Słów niesfornych rozkołysaniu,
 Tylko trzeba cichutko stąpać,
 Bo się zgubi takt.

Celem zajęć jest :

- + kształtowanie czynnych postaw wobec własnego zdrowia (unikanie hałasu, zażywanie świeżego powietrza),
- + inspirowanie aktywnej postawy dziecka wobec środowiska.

STYCZEŃ

BEZ WODY NIE MA ŻYCIA

Wprowadzenie :

Wszystkie żywe stworzenia : rośliny, zwierzęta i ludzie potrzebują do życia odpowiedniej ilości wody. Np. człowiek bez pożywienia może żyć kilka tygodni, bez wody umiera w ciągu kilku dni. Natura udostępnia nam wodę w różnej postaci : w strumykach, jeziorach, stawach i w morzu. Także deszcz, śnieg, grad i rosa to inne odmiany wody. Do czego potrzebna jest woda ? Rośliny potrzebują wody do rozwinięcia łodyg, liści i owoców. Zwierzęta potrzebują wody do budowy swojego organizmu i dla różnych jego funkcji. Człowiek musi codziennie spożywać około 3 l wody w postaci pokarmów i napojów, aby mógł normalnie żyć. Oprócz tego potrzebuje również wody do innych celów : mycia, prania, sprzątania, pojenia zwierząt hodowlanych. Coraz częściej brakuje czystej wody. Rośnie zapotrzebowanie na wodę. Na świecie jest coraz więcej ludzi, rozwija się przemysł i rolnictwo. Zaczyna brakować wody. Konieczne staje się oczyszczanie wody pochodzącej z jezior i rzek. Czyste wody są miejscem życia dla wielu organizmów. Człowiek w dużym stopniu przyczynia się do zanieczyszczania wód poprzez ;

- ścieki z gospodarstw domowych (płyną do mycia naczyń, proszki do prania),
- ścieki przemysłowe,
- dzikie wysypiska śmieci stojące w pobliżu wód,
- nawozy sztuczne stosowane w rolnictwie,
- katastrofy tankowców na morzach (wyciek ropy).

Czy można coś zrobić, aby powstrzymać degradację wód ? W tym celu należy :

- 1) zasoby wodne utrzymywać w czystości i oszczędnie zużywać
- 2) oszczędzać wodę na każdym kroku, np. poprzez dokręcanie kranów, używanie zmywarek),
- 3) nie uruchamiać pralki dla kilku sztuk bielizny i sypać więcej proszku niż jest to konieczne,
- 4) nie myć samochodów nad brzegami rzek i jezior,
- 5) nie wysypywać śmieci na brzegach akwenów wodnych.

Temat szczegółowy nr 1 :

Projekcja filmu na temat „życie w ocenie” – środowisku naturalnym dla wielu organizmów. Rozmowa z dziećmi na temat „czy możliwe byłoby życie tych zwierząt i roślin bez wody ?” Słuchanie piosenki przeznaczonej do nauki pt: „Ziemia – wyspa zielona”. Praca plastyczna techniką kolażu na temat „życie w morzach i oceanach” – tworzenie barwnych kompozycji.

„Ziemia – wyspa zielona”

Nie warto mieszkać na Marsie,
Nie warto mieszkać na Wenus.
Na Ziemi jest życie ciekawsze
- powtarzam to każdemu.

Ref. Bo Ziemia - to wyspa,
To wyspa zielona,
Wśród innych, dalekich planet.
To dom jest dla ludzi ,
Dla ludzi i zwierząt,
Więc musi być bardzo zadbany.

Chcę poznać życie delfinów
I wiedzieć co piszczy w trawie.
Zachwycać się lotem motyla
I z kotem móc się bawić

Ref. Bo Ziemia to wyspa ...

Posadźmy kwiatów tysiące,
Posadźmy krzewy i drzewa,
Niech z nieba uśmiecha się słońce,
Pozwólmy ptakom śpiewać.

Ref. Bo Ziemia to wyspa ...

Celem zajęć jest :

- ✚ wzbogacenie wiadomości dzieci na temat przyrody,
- ✚ kształcenie wrażliwości na piękno otaczającego świata,
- ✚ budzenie przekonania o znaczeniu wody dla życia człowieka i innych organizmów zamieszkujących naszą Płanetę.

Temat szczegółowy nr 2 :

Zabawa dydaktyczna „gdzie jest woda ?” Wspólne zastanawianie się, czy człowiek mógłby bez niej żyć (jaki jest jej zastosowanie w codziennym życiu każdego z nas). Rozwiązywanie zagadek (mgła, rosa, staw, itd. Korzystanie z przedszkolnej biblioteczki – wyszukiwanie ilustracji przedstawiających zastosowanie wody w życiu człowieka. Przygotowanie wystawki na ten temat. Doprowadzenie dzieci do przekonania o konieczności racjonalnego gospodarowania wodą. W jaki sposób one same mogą mieć na to wpływ ? Zabawy muzyczno-ruchowe przy piosence „Ziemia – wyspa zielona”.

Celem zajęć jest ;

- ✚ budzenie przekonania, iż bez wody nie ma życia,
- ✚ kształtowanie przekonania o konieczności oszczędzania wody,
- ✚ nabywanie świadomości o osobistej odpowiedzialności w tym zakresie (dokładne zakręcanie kranów, szczególnie wtedy, gdy myjemy zęby).

Temat szczegółowy nr 3 :

Przeprowadzenie prostych doświadczeń z wodą z serii „Jesteśmy badaczami przyrody” :

- 1) przygotuj brudną wodę (np. zanieczyszczoną ziemią z ogrodu) ; przypatrz się jej ; co w niej widzisz ? Następnie przesącz ją przez czysty piasek. Porównaj wyniki ;
- 2) zbadaj, czy woda, którą zanieczyściłeś atramentem da się oczyścić np. przy pomocy bibułki filtracyjnej ;

- 3) posiej na tackach rzeżuchę i po wykiełkowaniu podlewaj jedną tackę czystą wodą, a drugą np. wodą z solą lub z mydlinami. Trzeciej tacki nie podlewaj wcale. Co się stanie z rzeżuchą na poszczególnych tackach i dlaczego ?
- 4) przeprowadzenie doświadczenia „kolorowe kwiaty” – czy rośliny piją wodę ? Wstawić kwiaty w białym kolorze do naczynia z zabarwioną farbą wodą. Co się stanie z kwiatami ?

Celem zajęć jest :

- ✚ kształcenie badawczego podejścia do obiektów i zjawisk przyrodniczych,
- ✚ nabywanie umiejętności samodzielnego poznawania otoczenia przyrodniczego,
- ✚ kształtowanie przekonania, iż na Ziemi bez wody nie ma życia.

Temat szczegółowy nr 4 :

Wycieczka do Poznańskiej Palmiarni. Zwrócenie uwagi dzieci na bogactwo flory i jej zależność od wilgotnego powietrza. Opowiadanie nauczycielki o znaczeniu wielkich lasów w Ameryce Południowej dla całej Ziemi. Po powrocie do przedszkola zabawa z globusem i mapą świata : zapoznanie dzieci z mapą świata, nazwami poszczególnych kontynentów, uświadomienie dzieciom teorii, że „Ziemia krąży wokół Słońca” (sporządzenie modelu) – poznanie postaci wielkiego polskiego astronoma – Mikołaja Kopernika. Wprowadzenie piosenki pt: „Pięknie żyć”.

„Pięknie żyć”

- Chcesz wiedzieć skąd ten świat,
Z jakich gwiazd tu spadł.
Skąd się wziął księżyc, ja i kwiat ?
Wciąż pytasz mnie, a ja nie wiem prawie nic,
Może tylko tyle, że tak pięknie żyć
- Ref. Pięknie żyć – znaczy kochać świat,
Pięknie żyć – tak jak żyje ptak,
Pięknie żyć – tańczyć tak jak ptak,
A Ziemi życzyć naj ...
Jak najdłuższych lat.
Chcesz znaleźć skarb i śnić,
Najwspanialsze sny,
Gdzie i jak – ty podpowiesz mi,
Jasna jak sen, jak baśń,
Czarodziejska nić,
jeśli mi uwierzysz, że tak pięknie żyć ...
- Ref. Pięknie żyć – znaczy kochać świat,
Chcesz wiedzieć, gdzie twój śmiech,
Kiedy smutno ci,
Gdzie ten klucz do zagadek drzewi.
Masz serce tak jak ja,
Czujesz jego rytm,
Serce podpowiada, że tak pięknie żyć ...
- Ref. Pięknie żyć – znaczy kochać świat,

Celem zajęć jest :

- ✚ uwrażliwienie dzieci na piękno przyrody,
- ✚ budzenie przekonania o konieczności jej zachowania,
- ✚ nabywanie wiedzy o relacjach zachodzących w przyrodzie (bez wody nie byłoby życia, roślin, zwierząt i ludzi),
- ✚ poszukanie odpowiedzi na pytanie „dlaczego dzień następuje po nocy ?”

Temat szczegółowy nr 5 :

Opowiadanie nauczycielki na podstawie prezentowanych plansz pt; „Wędrownka wody” na temat obiegu zamkniętego wody w środowisku. Rozumienie przez dzieci zależności zachodzących w przyrodzie (opady atmosferyczne, parowanie, itd.) Wzbogacanie słownika dzieci o nowe pojęcia

(grad, szron, szadź, rosa, mgła) na podstawie rozwiązywanych zagadek. Ilustrowanie w/w pojęć. Wprowadzenie do nauki wiersza pt; „Woda” – ćwiczenia artykulacyjne. Praca plastyczna – zaprojektowanie plakatu o konieczności oszczędzania wody (praca zbiorowa).

„Woda”

Wszędzie jej pełno : w studni, aż dudni,
W deszczu pluszcze głośno, w rzece płynie,
Na samym dnie morza utopiona,
Nie ginie.

W chmurze lekka jak para,
W wiadrze ciężka jak ołów,
Piękna jak wodospad Niagara,
W ogrodzie jak rosnący ogród.

A co drzewa mówią gdy im wody brak ?
Co kwiaty gdy nie ma deszczu ?
Co powiesz ty, gdy przez całe dni
Sucho w kranie i sucho w powietrzu ?

Co powie żółta trawa
I popękana ziemia,
Pusta studnia i rzeka,
I Sahara bez cienia ?

Celem zajęć jest :

- ✚ inspirowanie aktywnej postawy wobec środowiska – wdrażanie do racjonalnego gospodarowania wodą,
- ✚ nabywanie umiejętności przekazywania swoich myśli i wrażeń przy pomocy środków artystycznych.

LUTY

NIE LUBIMY ŚMIECI

Wprowadzenie :

Wszeghogarniający nas brud i lawina śmieci to, niestety, dzisiaj częsty widok. Na ulicach, w parkach i lasach pełno papierów, butelek i puszek. Tam, gdzie są ludzie tam i są odpady. Pochodzą z gospodarstw domowych, ze sklepów, zakładów przemysłowych i placów targowych. Rozróżnia się odpady stałe, płynne i gazowe. Odpady stałe to śmieci. Z roku na rok rośnie lawina odpadów. Wraz ze zwiększającym się dobrobytem zwiększa się zużycie artykułów wszelkiego rodzaju. Coraz więcej jest przedmiotów tzw. Jednorazowego użytku. Niestety – w przyrodzie nic nie ginie, więc wytwarzane śmieci muszą gdzieś się podziewać. Codziennie na naszych ulicach pojawiają się dziesiątki samochodów śmieciarek, które zabierając nasze odpady spod domów, wywożą je na wysypiska śmieci. Te ogromne śmietniska poza obrębem dużych miast są przekleństwem dla mieszkańców pobliskich osiedli mieszkaniowych. Szczególnie jednak niebezpieczne dla zdrowia i życia człowieka są tzw. Dzikie wysypiska śmieci, które coraz częściej możemy oglądać podczas spacerów w parkach i lasach. W rozkładających się odpadkach powstają gazy gnilne, które zanieczyszczają powietrze. Sterty śmieci są często również przyczyną powstawania pożarów w lasach. Padające deszcze wypłukują z nich substancje szkodliwe, które dostają się do wody i ziemi. Szczury, komary i muchy znajdują w śmietniskach szczególnie sprzyjające warunki do rozmnażania i jako roznosiciele zarazków zagrażają zdrowiu i życiu ludzkiemu. Znajdujące się na wysypiskach śmieci, odłamki szkła czy resztki zardzewiałych puszek mogą ciężko ranić ludzi i zwierzęta. Czy tak dalej musi być ? Wydaje się, że nie ... Jeśli nie lubimy śmieci musimy sami mniej ich produkować !!!

- 1) wiele odpadów można użyć ponownie – odzyskane surowce można użyć drugi raz (szkło, papier)
- 2) oszczędne gospodarowanie papierem jest możliwe np. poprzez rysowanie na obu stronach kartki, wykorzystywanie do zapisków każdego skrawka, itp.

- 3) śmieci nie wolno wysypywać gdziekolwiek – od tego są kosze i inne pojemniki
- 4) unikać kupowania produktów w opakowaniach plastikowych (rozkład tego materiału może trwać 500 lat !)
- 5) w miarę możliwości unikać opakowań jednorazowych.

Temat szczegółowy nr 1 :

Wycieczka na Wartę – obserwacja wody płynącej w rzece i wpadających do niej ścieków. Rozmowa z dziećmi na temat zmian zachodzących w środowisku na skutek działalności człowieka. Wspólne zastanawianie się nad przyczynami tego stanu rzeczy. Po powrocie do przedszkola wysłuchanie piosenki pt: „Jeszcze żyją rzeki”.

„Jeszcze żyją rzeki”

Jeszcze żyją rzeki, w których ryby się pluskają.
 Jeszcze w czystej rzece promień słońca się rozbłyska.
 Jeszcze patki w trzcinach własne gniazda zakładają,
 A w szuwarach zwierzę odnajduje żerowiska.
 Ref. Nie może, nie może stać się tak,
 By nam było brak, by ich było brak,
 Nie można, nie można zgodzić się,
 Byśmy pozostali w szarym, smutnym tle.
 Nie może, nie może zdarzyć się,
 Że ich braknie nam, że ich braknie nam.
 Nie może to przecież miejsca mieć,
 Trzeba tylko myśleć, trzeba tylko chcieć.

Jeszcze żyją łąki, co kwiatami są przybrane.
 Jeszcze żyją łąki szmerem trawy przetykane.
 Jeszcze w barw motyli kilim się dla Ziemi splata,
 Jeszcze się uśmiecha do nas świat, a my do świata.
 Ref. Nie może, nie może stać się tak ...
 Jeszcze trwają drzewa, byśmy w cieniu się chowali.
 Jeszcze niebo błysnie, by się gwiazdy nocą śniły.
 Jeszcze śpiewa knieja, choć jesteśmy zbyt zuchwali,
 Wszystko w ludzkich rękach, więc połączmy nasze siły.
 Ref. Nie może, nie może stać się tak ...

Rozmowa z dziećmi na temat utworu, nawiązanie do obserwacji poczynionych na wycieczce. Działalność plastyczna : forma ofert - plastyczna interpretacja utworu (farby plakatowe), zaprojektowanie symboli w formie plakietek przedstawiających zagrożenia i pomoc dla środowiska.

Celem zajęć jest :

- ✚ uświadomienie dzieciom skutków niewłaściwego postępowania ludzi wobec przyrody,
- ✚ nabywanie przekonania o współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- ✚ poznanie znaczenia nowych pojęć (trzciny, szuwary, żerowiska, knieja, szmer, kilim).

Temat szczegółowy nr 2 :

Opowiadanie przez dzieci historyjki obrazkowej wg tablicy barwnej pt: „Oczyszczanie mórz i rzek” (wzór z książki „Zielona Ziemia”). Nawiązanie do wycieczki nad Wartę i do dokonanych wcześniej obserwacji. Rozmowa na temat czym są śmieci, co się z nimi dzieje w środowisku, jakie są skutki zanieczyszczania przyrody – prezentacja plakatu „Krażenie wody”. Wspólne zastanawianie się „co można zrobić ze śmieciami”. Doprowadzenie do wniosku o powtórnym ich wykorzystaniu (recykling). Zabawa dydaktyczna – umieszczenie przez dzieci na tablicy barwnej symboli przedstawiających zagrożenia i pomoc dla środowiska (wcześniej zaprojektowanych przez dzieci). Nauka wiersza pt: „Po co wrzucać do śmietnika ?”

„Po co wrzucać do śmietnika ?”

Łatki, skrawki, szmatki, ścinki
 - będą z tego dwie pacynki !
 Trochę sznurka i wstążki

- to czupurki me kukiełki !
Bo to bardzo prosta sprawa,
Ekologii to pomaga.
Po co wrzucać do śmietnika ?
Gdy zabawa wnet wynika !

Zabawa plastyczna – wykonywanie kukiełek – czupurków do zabawy w teatr (wykorzystanie starych szmatek, ścinków i innych odpadków wełnianych przyniesionych przez dzieci z domu).

Celem zajęć jest :

- + budzenie wrażliwości na krzywdę wyrządzaną przyrodzie i jej wpływ na zdrowie i życie człowieka,
- + nabywanie przekonania o możliwościach ponownego użycia odpadów,
- + tworzenie „Kodeksu Małego Ekologa”.

Temat szczegółowy nr 3 :

Zabawa w teatr z użyciem kukiełek – czupurków wykonanych przez dzieci. Odtwarzanie treści wiersza pt: „Po co wrzucać do śmietnika ?” Rozwiązywanie zagadek o tematyce przyrodniczej (źródło, chmura, tęcza, gwiazdy, niebo, ziemia). Zabawa ruchowa z piosenką pt: „Jeszcze żyją rzeki” (utrwalanie słów i melodii utworu).

Zagadki :
Bije lecz nie łaje, bo mówić nie może.
Smaczną wodę daje, nie w domu – na dworze.
Czasami jestem biała, czasami bura.
Słonko chętnie zakrywam. Nazywam się ...
W dzień ich nie widzisz, a tylko nocą.
Jak srebrne świece w górze migocą.
Barwny most na niebie najczęściej po burzy.
Kolorami świeci i pogodę wróży.

Celem zajęć jest :

- + uświadomię dzieciom ich roli w ochronie środowiska naturalnego,
- + budzenie krytycznego nastawienia wobec negatywnych zachowań,
- + utrwalanie zasad mądrego korzystania z dobrodziejstw natury.

Temat szczegółowy nr 4 :

Omawianie „zadania domowego” na temat „narysuj wszystko, co wczoraj wrzuciliście do kosza na śmieci”. Zabawa dydaktyczna „co zrobimy ze śmieciami ?” Wspólne zastanawianie się nad możliwością i koniecznością :

- 1) zmniejszania zużycia papieru
- 2) wielokrotnego użytku opakowań szklanych
- 3) kupowaniu produktów przyjaznych środowisku
- 4) korzystania z pojemników segregujących surowce wtórne.

Mini konkurs „zgaduj – zgadula” na temat makulatury, złomu, śmieci itd. Działalność plastyczna – forma ofert – projektujemy pojemniki segregujące śmieci – plastik, makulatura, szkło.

Celem zajęć jest :

- + nabywanie przez dzieci przekonania o konieczności racjonalnego gospodarowania surowcami i możliwości ich powtórnego wykorzystywania,
- + wzbogacanie słownika o nowe wyrazy (złom, makulatura, odpady),
- + tworzenie „Kodeksu Małego Ekologa”.

Temat szczegółowy nr 5 :

Spacer do ogrodu przedszkolnego – zajęcia badawcze i obserwacyjne – dzielenie się wrażeniami i spostrzeżeniami. Porządkowanie ogrodu przy pomocy sprzętu ogrodniczego. Po powrocie do przedszkola oglądanie książek w przedszkolnej biblioteczce z uwag. Pozycji pt: „Zielona Ziemia” (sprzątanie miasta, zakładamy zielone ogrody, itp.) Zabawa rytmiczno – ruchowa z piosenką pt: „Jeszcze żyją rzeki” (utrwalanie tekstu i melodii).

Celem zajęć jest :

- ✚ wyzwalanie w dzieciach podstawowych działań na rzecz ochrony środowiska,
- ✚ budzenie wrażliwości i odpowiedzialności za stan przyrody w najbliższym otoczeniu.

MARZEC

CZYM ODDYCHAMY ?

Wprowadzenie :

Nasza Ziemia otoczona jest atmosferą. Dzięki niej na naszej planecie nie jest nigdy, ani za gorąco, ani za zimno. Atmosfera zatrzymuje niebezpieczne dla człowieka promieniowanie kosmiczne. W atmosferze tworzą się chmury, z których pada deszcz i powietrze, którym oddychamy. Powietrze jest mieszaniną gazów – przede wszystkim azotu i tlenu. Wszystkie organizmy żywe potrzebują do życia tlenu. Dobre powietrze to takie, które jest bogate w tlen i wilgoć, w którym nie ma pyłów i sadzy i składników trujących. Niestety, tu i ówdzie zanieczyszczenie powietrza jest tak duże, że zagraża zdrowiu i życiu człowieka. Najczęściej zanieczyszczone powietrze mamy w dużych miastach, w otoczeniu zakładów przemysłowych i szlaków komunikacyjnych. „Trucicielami” powietrza są samochody, kotłownie, samoloty, kominy fabryczne. To przez nie do powietrza przedostają się pyły i trujące gazy. „Drapanie” w gardle, kaszel, kichanie to często objawy skażonego powietrza. Pyły łatwo przenoszą się na duże odległości. Tworzą warstwę przez którą z trudem przebija się światło słoneczne. Ludzie wdychający zatrute powietrze chorują. Chorują też zwierzęta i rośliny. Tzw. kwaśne deszcze niszczą całe hektary lasów, powodują zniszczenia w budowlach i zabytkach. Powietrze często bywa też zatrute na skutek dymu tytoniowego, zwłaszcza w pomieszczeniach zamkniętych. Utrzymanie czystości powietrza jest koniecznością życiową. Należy zrobić wszystko, by utrzymać czystość powietrza lub przywrócić mu utraconą jakość. Nikt nie powinien być obojętny, gdy zachodzi potrzeba zwrócenia uwagi na źródła zanieczyszczenia powietrza w otoczeniu, w którym żyje. Źle jest oddychać zanieczyszczonym powietrzem, a im dłużej to trwa, tym więcej chorób może nas dopaść ...

Temat szczegółowy nr 1 :

Zabawa inscenizowana tekstem M. Majchrzak pt: „W warzywniku”. Rozmowa z dziećmi na temat treści utworu. Zabawa rytmiczno-ruchowa z piosenką przy piosence pt: „Gdy budzi się wiatr”. Praca plastyczna (technika dowolna) na temat „ kto nas zatruwa ?”

Występują : narrator, motyl, sałata, ogórek, kapusta, cebula, marchew, buraczki, pomidor, dynia seler, pietruszka, fasolka, por, brukselka, słonecznik.

	„W warzywniku”
<i>Narrator</i>	Tam na polu w warzywniku różnych warzyw jest bez liku. Kto chce sprawdzić niech to przyzna Wszystka rośnie tu włoszczyzna. Są warzywa wszystkim znane posadzone i posiane. Rosną sobie w równych rządkach Fruwa motyl po zagonkach.
<i>Motyl</i>	Latem szukam naokoło ... Aż znalazłem was tu w polu. Czy się na mnie gniewacie, że tak w pole uciekacie ?
<i>Sałata</i>	Ach motylku, ach ty mały myśmy w pole uciekały. Nam tu rosnać lepiej, zdrowo,

	tu spaliny nam nie szkodzą.
<i>Ogórek</i>	Samochody wciąż jeździły, aż nas dymem okopciły. Każdy wie, że te spaliny bardzo szkodzą na rośliny.
<i>Kapusta</i>	Ja kapusta jestem śliczna, do tego ekologiczna. Na kiszoną, na surowo, na sałatkę całkiem nową.
<i>Cebula</i>	Chcecie wiedzieć, ja cebula od płaczu się tu utulam. Tu jest cicho i spokojnie, chodź motylku usiądź przy mnie.
<i>Marchewka</i>	Jestem marchewka czerwona, też jestem zadowolona. Ja nawozów nie używam, kompostami się odżywiam.
<i>Buraczki</i>	My buraczki też czerwone, listki mamy rozłożone. Na botwinkę dobry smak, chodźcie, popróbujcie nas.
<i>Dynia</i>	Mam szerokie, duże liście, z tym mi dobrze oczywiście. Jestem silna, mocna, zdrowa, do rozmowy wciąż gotowa.
<i>Pomidor</i>	Rzeczywiście, tam źle było, mnie się bardzo tam sprykrzyło. Nawozy sztuczne sypali, wartość moją zatruli.
<i>Seler</i>	Tu żyjemy wszyscy miło, żeby zawsze tak się żyło. Jak cię lubię – spójrz pietruszko, chodź, powiem ci coś na uszko.
<i>Pietruszka</i>	Ach selerku, moja natka, zieloniutka, zdrowa, gładka. Witaminką cała płonę, czy mnie może chcesz na żonę ?
<i>Narrator</i>	Por swe liście w górę wznosi, grubym głosem o głos prosi.
<i>Por</i>	Posłuchajcie moi mili ! Gdyśmy tu się sprowadzili Zaraz lepiej się czujemy, Pięknie, zdrowo tu rośniemy !
<i>Fasolka</i>	Ja fasolka szparagowa strączków w liście już nie chowam. Już nic mnie tu nie zatruje. Jestem zdrowa nie choruję !

Brukselka Chcę się wtrącić – ja brukselka
Rosnąć tutaj, to rzecz wielka.
Wszystkie wziąwszy tu rośliny
Mają swoje witaminy !

Narrator A słonecznik, ten złocisty mruga okiem promienistym
Na swej grubej nodze ...

Słonecznik ... Lepiej tutaj – niż przy drodze !!!

„Gdy budzi się wiatr”

Gdy budzi się wiatr, by pomknąć przez świat,
Ten wiatr, który tańczy, nie wieje.
Obiega nasz dom i chowa się w kąt,
A dziecko już się śmieje.

Gdy kapie się wiatr w porankach i mgłach,
Ten wiatr, co w kałużach się pławi,
Wiruje i gra, a dziecko chce się bawić.

Gdy zmęczy się wiatr po żartach i grach
I cień nocy miękko go muśnie,
Zanuci przed snem, pożegna się z dniem,
a dziecko cicho uśnie.

Celem zajęć jest :

- + przyzwyczajanie dzieci do samodzielnego dokonywania spostrzeżeń i wyciągania wniosków,
- + budzenie przekonania o konieczności dbania o czystość powietrza,
- + utrwalanie nazw i wyglądu warzyw,
- + poznanie znaczenia nowych wyrazów (nawóz, spaliny, botwinka).

Temat szczegółowy nr 2 :

Opowiadanie nauczycielki na podstawie tablicy barwnej na temat „po co ten tlen?”
Przeprowadzenie doświadczeń z serii „jesteśmy badaczami przyrody”.

- 1) „czy powietrze jest czyste ?” – sprawdzanie czy w powietrzu znajdują się cząstki pyłów. Na parapecie okiennym od strony zewnętrznej umieszczamy na kilka dni przed badaniem talerzyk z watą. Po kilku dniach i prowadzonej obserwacji za pomocą lupy badamy stan. Dzieci odpowiadają na pytanie „skąd się wzięły te zanieczyszczenia. Przez szkło powiększające próbują policzyć cząsteczki brudu ;
- 2) „dmuchamy woreczki” – przeprowadzenie doświadczenia z przezroczystymi foliowymi woreczkami. Każde dziecko ma za zadanie nadmuchać pełen woreczek. Odpowiedzieć na pytanie „czy powietrze można zobaczyć ?”, „czy powietrze można uchwycić?” Zastanawianie się nad wykorzystaniem powietrza do różnych celów (napęnlanie balonów, gra na instrumentach muzycznych, itp.)
- 3) „kwiatek bez powietrza” – umieszczenie małej rośliny w naczyniu bez dopływu powietrza. Obserwacja, co stało z kwiatem po kilku dniach.

Zabawa rytmiczno – ruchowa z piosenką pt: „Gdy budzi się wiatr”. Przygotowania do wystawienia inscenizacji dla dzieci młodszych na podstawie tekstu M. Majchrzak pt: „W warzywniku”.

Celem zajęć jest :

- + rozwijanie badawczego podejścia do zjawisk zachodzących w przyrodzie,
- + kształcenie logicznego myślenia i nawyku samodzielnego poznawania rzeczywistości,
- + zaspokajanie naturalnej dziecięcej potrzeby poznawania świata.

Temat szczegółowy nr 3 :

Stuchanie piosenki pt: „tato, nie pal tyle !” oraz opowiadania nauczycielki do tekstu M. Terlikowskiej „Kocia kołysanka”. Rozmowa z dziećmi na temat zanieczyszczania powietrza w mieszkaniu i zatruwaniu swoich organizmów. Doprowadzenie do wniosku, iż należy

przekonywać swoich rodziców o szkodliwości palenia tytoniu. Działalność plastyczna – zaprojektowanie plakatu ilustrującego treść piosenki.

„Kocia kołysanka”

(fragment)

M. Terlikowska

Dawno temu ktoś ułożył bajkę
O kocie, który palił fajkę.

Świat się zmienił
I bajka się zmieniła,
Więc dziś dobre mamy i ciotcie
Opowiedzą wam bajkę o kocie,
Co odzwyczaił się od palenia.
Kot powiedział :
- nie będę palił !
Już nie wezmę fajki do pyska !
Niechaj każdy kota pochwali,
Że nie truje kot środowiska.

Że nie dymi, nie kopci, nie kurzy,
Nie pociąga z długiego cybucha ...

Już na kota się nikt nie oburzy,
Że w nos prosto kot dymem mu dmuchał.
I kot fajkę wyrzucił do śmieci,
Bo był słowny ten kot, moje dzieci !

Celem zajęć jest :

- ✚ przekonanie rodziców o szkodliwości palenia,
- ✚ uzupełnianie „Kodeksu Małego Ekologa” o nowe zapisy,

Temat szczegółowy nr 4 :

Słuchanie opowiadania H. Koszutskiej „Drzewko Maciusia” – rozmowa z dziećmi na temat treści utworu. Zabawa rytmiczno-ruchowa z piosenką przy piosence pt: „Gdy budzi się wiatr”.

„Drzewko Maciusia”

W parku, na środku trawnika, rosła sobie płacząca Brzóska.

- Czy ona naprawdę płacze ? – Zapytał Maciuś mamę, gdy zobaczył brzożkę po raz pierwszy.
- Nie płacze. Dobrze jej w naszym parku, wesoło się zieleni. Nazwano ją tak, dlatego, że ma długie i jakby ze smutkiem opuszczone gałązki.

Maciek bardzo tę Brzożkę polubił.

Kiedy przychodził do parku już z daleka machał jej ręką.

- Dzień dobry – wołał – Jak się miewasz ?

A brzoza szumiała na powitanie.

Aż tu pewnej wiosny wszystko się zmieniło. Ogrodnicy przez środek trawnika przeprowadzili ścieżkę. I oto drzewko znalazło się na samym brzegu trawnika.

„Będzie mi teraz weselej” – ucieszyła się brzożka – będę mogła z bliska przyglądać się zabawom dzieci, a w dni upalne dam im schronienie w moim cieniu”.

I kiedy na ścieżkę po raz pierwszy wpadła gromadka dzieci, brzoza radośnie poruszyła listkami.

Ale dzieci wcale nie zwróciły na to uwagi. Biegły wesoło, krzyząc i śmiejąc się. Jakiś chłopiec zatrzymał się na chwilę, ułamał gałązkę brzozy i wymachując nią pobiegł dalej. Odtąd z dnia na dzień coraz więcej było na drzewku obłamanych gałązek. Na pniu pojawiły się nacięcia scyzorykiem. Kora w wielu miejscach była naddarta. Dzieci przebiegając potraçały nieraz drzewko, czasem któreś próbowało wdrapać się na nie.

Tak się złożyło, że Maciek długo nie przychodził do parku. A kiedy wreszcie wybrał się tam z mamą, wcale swojej brzożki nie poznał.

- Z daleka wydała mi się znacznie ładniejsza – westchnął.
- Tak, była ładniejsza, kiedy bezmyślnie dzieci nie miały do niej dostępu – powiedziała mam.
- Z żalem oglądali połamane gałązki, odrapaną scyzorykiem korę.

Maciek zaczął się zastanawiać, co zrobić, żeby dzieci nie niszczyły już tej brzozy. Szedł obok mamy bardzo zamyślony. Zapomniał zupełnie o tym, że chciał nazbierać kasztanów. Ale nic nie mógł wymyślić.

Dopiero na drugi dzień, kiedy opowiedział o swoim zmartwieniu kolegom, Jurkowi i Władkowi, we trzech znaleźli radę.

- Będziemy teraz zawsze wracać ze szkoły przez park. Dużo dzieci tamtędy wraca. Będziemy pilnować brzozy tak długo, dopóki wszystkie nie przejdą – postanowili.

I jeszcze – że na zakręcie ścieżki ułożą kamienie wzdłuż trawnika, żeby nikt nie wpadł na brzozę. A na jej pniu powieszą tabliczkę z napisem : Nie niszczyć drzewka !

- Ten napis może nam zrobić mój brat. On już jest przecież w trzeciej klasie i ma piątkę z pisania – rzekł Jurek.

Kiedy wracali ze szkoły, zatrzymali się wszyscy trzej przy brzozie. Maciek zadart głowę do góry i powiedział :

- Teraz już nie będziesz płakać, płacząca brzożko. My cię obronimy przed szkodnikami.

Brzoza poruszyła gałązkami, a pożółkłe listeczki wesoło zawirowały w powietrzu.

Celem zajęć jest :

- ✚ podkreślenie znaczenia drzew w utrzymaniu czystości powietrza,
- ✚ stawianie problemów i ich rozwiązywanie np. w jaki sposób drzewa opiekują się nami ?

Temat szczegółowy nr 5 :

Wycieczka autokarowa do Puszczykowa – „jedziemy szukać czystego powietrza”. Zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego oraz spacer po lesie. Zabawy ruchowe na wydzielonej polanie – propagowanie spędzania czasu na świeżym powietrzu. Po powrocie do przedszkola wykonywanie makiety „zdrowy las – zdrowe dzieci” (praca przestrzenna).

Celem zajęć jest :

- ✚ zachęcanie dzieci do częstego korzystania ze świeżego powietrza, spacerów i wycieczek,
- ✚ poznawanie zbiorów przyrodniczych.

KWIECIEŃ

DLACZEGO MUSIMY OSZCZĘDZAĆ ENERGIĘ ELEKTRYCZĄ ?

Wprowadzenie :

Energia, mówiąc najkrócej, to zdolność do wykonywania pracy i poruszania się. Każdy człowiek, każde zwierzę po to, aby żyć, potrzebuje energii, a uzyskuje ją z pożywienia. Ludzie wykorzystują energię do chodzenia, biegania, myślenia, mówienia, po prostu do tego, aby żyć. Dzieci potrzebują energii do tego, by rosnąć. Jest wiele rodzajów energii i wiele sposobów jej uzyskania. Człowiek nauczył się czerpać energię ze słońca, wiatru, wody, drewna, węgla, ropy naftowej, nauczył się uzyskiwać energię jądrową. Cały świat i każdy z nas potrzebuje i zużywa coraz więcej energii. Niestety, większość sposobów zdobywania energii powoduje duże zanieczyszczenie środowiska. Dlatego ludzie są zmuszeni oszczędzać energię elektryczną i poszukiwać „czystych”, nie powodujących zanieczyszczeń sposobów, aby otrzymać tak potrzebną energię. Najbardziej pożądane jest otrzymywanie energii słonecznej, polegającej na instalowaniu urządzeń zwanych bateriami słonecznymi, zmieniających energię światła słonecznego na energię elektryczną, czyli prąd. Przy pomocy baterii słonecznych można zasilать różne urządzenia elektryczne, ogrzewać domy, a nawet napędzać samochody. Przy ich pomocy są również zasilane satelity, krążące wokół Ziemi. Czystą ekologicznie jest również energia wiatru. Siła wiatru jest zamieniana przy pomocy specjalnych urządzeń na prąd. Buduje się w tym celu specjalne wiatraki, dzięki którym pompuje się wodę, miele ziarna, osusza pola. Korzystną dla środowiska jest również energia wody. W tym celu buduje się olbrzymie tamy

spiętrzające wodę. Potem specjalnymi kanałami kieruje się ją na ta rubiny, które napędzają specjalne urządzenia wytwarzające prąd. Na świecie żyje coraz więcej ludzi i coraz więcej zużywa energii. Produkcja energii elektrycznej jest bardzo droga i w większości przypadków nie obojętna dla środowiska naturalnego. Stąd wniosek dla nas wszystkich – na każdym kroku musimy oszczędzać energię elektryczną !!!

Temat szczegółowy nr 1 ;

Słuchanie wiersz W. Ścisłowskiego pt; „Katastrofa”. Rozmowa z dziećmi na temat treści utworu, snucie przypuszczeń na temat „co by się stało, gdyby zabrakło prądu ?”, „do czego jest nam potrzebna energia elektryczna ?” Zabawa w „zgaduj-zgadulę” – słuchanie i rozróżnianie dźwięków wydawanych przez przedmioty, maszyny i urządzenia elektryczne (odkurzacz, robot kuchenny, kosiarka, wiertarka, itd.) Przeprowadzenie ćwiczeń ortofonicznych (naśladowanie usłyszanych odgłosów). Zabawa rytmiczno-ruchowa z piosenką pt: „Rady Smoka Pentliczka”. Przeprowadzenie doświadczeń z serii „jesteśmy badaczami przyrody” :

- 1) plastikowym grzebieniem przeczesujemy kilkakrotnie włosy (grzebień zostaje naelektryzowany). Odkręcamy wodę w kranie, tak by ciekła cienką stróżką. Przybliżamy naelektryzowany grzebień do strumienia wody (tak aby nie dotykał wody). Co się dzieje ? Naładowany elektrycznością grzebień przyciąga stróżkę. Nie spływa ona już pionowo w dół, ale wygina się w kierunku plastikowego grzebienia ;
- 2) przygotowujemy krótkie, plastikowe linijki i małe skrawki papieru. Linijki pocieramy o sweter lub koszulkę z włókna syntetycznego lub wełny (linijka ładuje się elektrycznością, a kawałki papieru przyciąga jak magnes).

„Katastrofa”

W mieszkaniu ciemno, świeczka płonie.
W lodówce powódź, milczy radio.
Nie dźwięczy dzwonek, winda stanęła znowu pomiędzy piętrami.
Pralka zamarła też w bezruchu, adapter rozpędzony zamilkł.
Zgasł telewizor kolorowy, żelazko zimne, grzejnik też.
O szyciu także nie ma mowy,
Kurz a odkurzacza sieje się.
A wszystko, moi drodzy stąd,
Że wyłączono prąd !
Jakbyśmy więc bez prądu żyli ?
Ten wiersz pokazał w jednej chwili...
Znów płoną lampy – mrok się cofa
I szybko mija katastrofa !

„Rady Smoka Pentliczka”

Wszystkich dziś niepokój budzi,
Skąd energię brać dla ludzi ?
Jak z nią mądrze się obchodzić,
Żeby sobie nie zaszkodzić ?
Smok Pentliczek, w krótkich słowach
Tak przedstawić to spróbował :
Gazu, węgla Modrze użyj,
By starczyło ich na dłużej !
Sprawdź, któredy z twego domu
Ciepło znika po kryjomu.
Zamiast działać na swą szkodę,
Szanuj zawsze prąd i wodę !
Drzwi zamykaj, bo nie tanie,
Jest niestety ogrzewanie.
Kiedy woda cieknie z kranu,
Nad tą stratą się zastanów !
Krótki prysznic biorąc śmiało
Wannę wody wszczyć całą.
Lej mniej wody do czajnika,

Bo oszczędność z stąd wynika !
Pustej izbie mrok nie szkodzi,
Wic gas światło, gdy wychodzisz !
Tutaj smok się żegna z wami,
Może cos dodacie sami ?

Celem zajęć jest :

- ✚ nabywanie przez dzieci przekonania, iż życie współczesnego człowieka jest całkowicie uzależnione od energii elektrycznej,
- ✚ wdrażanie do oszczędzania jej na każdym kroku,
- ✚ zwrócenie uwagi na zachowanie wielkiej ostrożności wobec urządzeń elektrycznych.

Temat szczegółowy nr 2 :

Poznajemy postać amerykańskiego inżyniera Thomasa A. Edisona – genialnego wynalazcy żarówki, mikrofonu i gramofonu. Poznajemy jak działa żarówka i jak jest zbudowana (barwna tablica), ta współczesna i ta wynaleziona przez Edisona. Zabawa dydaktyczna „Oświetlenie w pokoiku lalek” – montowanie z gotowych elementów prostego obwodu elektrycznego zasilanego bateriami. Zapoznanie dzieci z zasadą baterii. Wysłuchanie wiersz J. Tuwima „Pstryczek”. Rozmowa z dziećmi o zastosowaniu w domach energii elektrycznej i konieczności jej oszczędzania. Zabawa rytmiczno-ruchowa z piosenką pt; „Rady Smoka Pentliczka”.

„Pstryczek” *J. Tuwim*

Sterczy w ścianie taki pstryczek,
Mały pstryczek – elektryczek,
Jak tym pstryczkiem zrobić pstryk,
To się robi widno w mig !
Bardzo łatwo – pstry i światło !
Pstryknąć potem jeszcze raz
- zaraz mrok otoczy nas.
A jak pstryknąć trzeci raz
- znowu dawny świeci blask.
Taką siłę ma tajemną
Ten ukryty w ścianie smyk !
Ciemno – widno.
Któż to jest ten mały pstryk ?
Może świetlik, może ognek ?
To nie ognek. To przewodnik.
Taki drut, a w drucie prąd,
Robisz pstryk i włączasz prąd.
Elektryczny bystry prąd !
I skąd światło ?
Właśnie stąd !

Celem zajęć jest :

- ✚ poznawanie sposobów praktycznego wykorzystania energii elektrycznej,
- ✚ poznanie budowy i działania żarówki, baterii elektrycznej,
- ✚ przyzwyczajanie do oszczędnego korzystania z zasobów energii.

Temat szczegółowy nr 3 :

Opowiadanie nauczycielki w oparciu o barwną planszę na temat „skąd bierzemy energię?” Poznanie przez dzieci miejsc wytwarzania energii (elektrociepłownia, elektrownia, zapory wodne) oraz ich wpływu na środowisko naturalne. Wskazanie zagrożeń i alternatywnych rozwiązań w zakresie pozyskiwania energii (elektrownie słoneczne, wodne, wiatrowe). Zabawa muzyczno-ruchowa przy piosence pt: „W moim oknie”. Z grupą dzieci zabawa konstrukcyjna „budujemy zaporę wodną”.

„W moim oknie”

Przy oknie siedzę samotnie i spoglądam w dal
Na miasto tonące w zatrutej mgle.

W moim oknie świat moknie, w szyby bębni deszcz
I niebo zachmurza się.

A ja chciałabym za oknem mieć widok gór,
I śnieżne szczyty Tatr,
Gdzie słońce gorące i niebo bez Chur,
To byłby przepiękny mój świat !

W moim oknie ulica, szarych domów rząd,
I wiatru przeciągły jęk.

I widzę szary tłum ludzi wędrujących w dal,
Przez miasto tonące w zatrutej mgle.

A ja chciałabym za oknem mieć leśny gąszcz,
Nad rzeką zieleń traw.
Na łące zające tańczące mieć w krąg,
To byłby przepiękny mój świat !

Celem zajęć jest :

- ✚ zapoznanie dzieci z ogromną ceną, jaką płacą ludzie za wytwarzanie energii elektrycznej,
- ✚ wspólne zastanawianie się nad sposobami zapobiegania degradacji środowiska – nabywanie przekonania, że każde z nich może mieć swój udział w jego ochronie.

Temat szczegółowy nr 4 :

Obserwacja działania wybranych urządzeń elektrycznych. Rozmowy na temat przydatności tych urządzeń w życiu codziennym i niebezpieczeństw zw. z prądem – przypomnienie o zakazie korzystania z nich przez dzieci. Wysłuchanie wiersza Cz. Janczarskiego „Mieszkanie Hani” ilustrowanego barwnymi tablicami :

„Mieszkanie Hani”

Cz. Janczarski

Czy wiesz jak mieszka Hania ?

Oto opis mieszkania Hani :

Najpierw centralne ogrzewanie :
Ciepło płynie rurą w ścianie.
Mróz na dworze i zawieje
- kaloryfer dom nasz grzeje.

Elektryczna pralka w domu,

To wygoda jest i pomoc.

Dobrze, że tę pralkę mamy,

Bo oszczędza ręce mamy.

Płonie w kuchence płomyk gazowy.

Zaraz już będzie obiad gotowy !

Pstryk ! Zapalę lampkę sama,

Gdy prosi o to mama.

Nasz odkurzacz głośno szumi

Za to pięknie sprzątać umie.

Wciągnął rurą kurz i śmiecie,

Ani pyłka nie znajdziecie !

Teraz Hania jest w łazience,

Myje właśnie twarz i ręce.

Gdy telefon wnet zadzwoni

Już słuchawką trzyma w dłoni.

I choć Basia jest daleko – rozmawia z nią przez telefon (...)

Przy radiowej skrzynce siadam

- skrzynka bajki opowiada.

Z gdy w radiu gra muzyka,

Tańczę polkę i walczyka !

Zabawa rozwijająca wyobraźnię twórczą „co wybyło, gdyby zabrakło prądu ?” Pokaz i omówienie zasad działania zabawek elektrycznych na baterię – podkreślenie różnic występujących pomiędzy dużym, niebezpiecznym prądem i małym, znajdującym się w baterii. Zabawa w chowanie jednej z zabawek i zgadywanie, która została schowa (ćwiczenie

rozwijające spostrzegawczość). Zabawy z wykorzystaniem zabawek z napędem sprężynowym i bateryjnym. Wyodrębnianie z zabawek pojazdów (podział na dwa zbiory) o napędzie sprężynowym i bateryjnym. Zorganizowanie wyścigów w obu zbiorach pojazdów – oznaczenie mety – posługiwanie się liczebnikami porządkowymi (który z kolei dojechał do mety dany pojazd).

Celem zajęć jest :

- ✚ przypomnienie dzieciom o zakazie korzystania przez nich z urządzeń elektrycznych,
- ✚ pokazanie wykorzystania i zastosowania energii elektrycznej w codziennym życiu człowieka.

Temat szczegółowy nr 5 :

Wysłuchanie wiersza D. Gellner „Latarnie”. Rozmowa na temat różnego rodzaju lamp, latarni i sposobów oświetlenia otoczenia w nocy. Zwrócenie uwagi na latarnie dawne i dzisiejsze – wyjaśnienie pojęcia „lampa gazowa” (pokaz slajdów).

„Latarnie”

D. Gellner

Latarnie zasypiają o świcie, Kiedy właśnie się budzicie.
W błękitnej światu dłoni każda z nich gaśnie jak płomyk
I pod kołderką obłoków śpi smacznie, aż do zmroku.

Spacer ulicami osiedla – przeliczanie stojących latarni. Działalność plastyczna na temat „Miasto nocą”. Zwiedzanie wybranych pomieszczeń przedszkola – oglądanie różnego rodzaju oświetlenia w kolejnych pomieszczeniach, porównywanie ich wyglądu. Wykonanie ćwiczenia graficznego „lampa” – rozpoznawanie wybranych znaków abstrakcyjnych i przyporządkowywanie im umownych kolorów. Rozwijanie fantazji podczas dobierania własnych kolorów, rozumienie pojęcia „witraż”. Wprowadzenie lampki do „kącika książki” – ustalenie sposobu i czasu korzystania z lampki do czytania.

Celem zajęć jest :

- ✚ wyjaśnienie związku pomiędzy dobrym oświetleniem, a dobrym widzeniem oraz prawidłowym funkcjonowaniem wzroku,
- ✚ dalsze poznawanie sposobów praktycznego wykorzystania energii elektrycznej,
- ✚ rozumienie pojęć związanych z nadmiernym eksploataowaniem energii (na przykładzie wyczerpanej baterii) i koniecznością jej oszczędzania.

Temat szczegółowy nr 6 :

Projektowanie plakatów na temat „oszczędzaj energię elektryczną” – wykorzystanie wiadomości zdobytych przez dzieci na wcześniejszych zajęciach (zakręcaj kran, oszczędzaj prąd, bierz prysznic zamiast kąpeli w wannie, gotuj na małym płomieniu, itd.) Przygotowanie wystawki dla rodziców w holu przedszkola złożonej z dziecięcych plakatów. Utrwalanie wierszy i piosenek związanych tematycznie z oszczędzaniem energii – przygotowanie programu artystycznego dla rodziców (zajęcia otwarte).

Celem zajęć jest :

- ✚ kształtowanie u dzieci świadomości o współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- ✚ nabywanie przekonania, iż oszczędzanie energii elektrycznej jest podstawą działania każdego myślącego człowieka,
- ✚ zwrócenie dorosłym na wagę i istotę problemu.

Temat szczegółowy nr 7 :

Przeprowadzenie zabawy dydaktycznej „Dziecięce ślubowanie”. Dziewczynka przebrana za Matkę – Ziemię przyjmuje przyrzeczenie od dzieci typu : „będę wyłączać światło, gdy ostatni będę opuszczać pokój”, „będę dokładnie zakręcać kran po umyciu rąk”, „nie będę zostawiać włączonego telewizora i radia, jeśli nikt nie będzie go słuchać i oglądać, itp. (do ślubowania można zaprosić rodziców w trakcie zajęć otwartych). Matka – Natura (Ziemia) obdarowuje

dzieci piosenką pt: „Śpij – bajki śnij”. Rysowanie z natury Matki – Ziemi (dziewczynka – modelem).

„Śpij – bajki śnij”

Śpij – bajki śnij, kolorowe, piękne bajki.
W nich na łące ty, wokół ciebie niezapominajki.
Abyś zapamiętał sen radosny, pełen słońca i oddechu wiosny.
Sen, gdzie powietrze niesie wiatr, od gęstych lasów,
Sen – gdzie łąki, w których żyją kwiaty,
Tam wszystko jest zdrowe jak sen,
Dobre jak sen – twój sen.

Śpij – bajki śnij, a w tych bajkach jasny dom z ogrodem,
A w nich owoców raj, a wokół małe domki z miodem.
Można zbierać wielkie kosze malin,
Nie ma dymów fabryk, miasta spalin.
Tam, gdzie łagodną ciszę zdobi koncert ptaków,
Tam, gdzie życie się wydaje rajem,
Cudownym darem – takim jak ty !

Śpij – bajki śnij, aż nadejdzie wreszcie dzień wspaniały,
Gdy obudzisz się nagle ujrzysz świat tych bajek cały,
Wreszcie spełni się twój sen radosny,
Pełen słońca i oddechu wiosny.
Sen, gdzie powietrze niesie wiatr od gęstych lasów,
Sen, gdzie łąki pełne kwiatów.
Przyrzekam ci – nadejdzie dzień,
Sen spełni się – już śpij !

Celem zajęć jest :

- ✚ nabywanie przez dzieci przekonania, że przyszłość środowiska zależy w głównej mierze od postępowania człowieka, zarówno ludzi dorosłych, jak i dzieci,
- ✚ tworzenie „Kodeksu Małego Ekologa”.

MAJ

OCHRONA PRZYRODY - OCHRONĄ CZŁOWIEKA

Wprowadzenie :

W ciągu ostatnich trzystu lat świat zwierząt stał się uboższy o przeszło dwieście gatunków ptaków i ssaków. Na całym świecie corocznie giną nowe gatunki roślin. Spowodowane to jest głównie niszczycielską działalnością człowieka. Człowiek bowiem nie tylko korzysta z przyrody ale niestety nadmiernie ją eksploatuje – a nawet zwalcza. W codziennej gonitwie za dobrami doczesnymi zapomina, że świat roślin i zwierząt daje mu odpoczynek i odprężenie, że w świecie tym może znaleźć pełnię wrażeń, które wzbogacają jego psychikę. Bogactwo barw i form, mieszanina odgłosów przyrody rozwijają nasze zmysły, a radość z piękna i bogactwa uszczęśliwia człowieka. Człowiek musi wreszcie zrozumieć, że musi zacząć dbać o przyrodę w imię własnego dobra. Ochronie przyrody służą m.in. rezerваты i parki narodowe. Celem parków i rezerwatów przyrodniczych jest ukazywanie piękna, widoków i bogactwa flory i fauny. Szczególnie cenne są tzw. Pomniki przyrody (stare drzewa, głazy narzutowe, jaskinie, itp.) Musimy zawsze pamiętać, że tylko wówczas będziemy mogli przetrwać zdrowi, jeśli zdołamy utrzymać możliwie największą część natury w jej pierwotnej postaci i jeśli będziemy mogli jak najczęściej szukać w niej wytchnienia.

Temat szczegółowy nr 1 :

Wycieczka autokarowa do Rogalina położonego w Wielkopolskim Parku Narodowym. Wyprawa do trzech dębów – Pomników Przyrody – Lecha, Czecha i Rusa. Kierowanie spostrzeżeniami poprzez pytania stawiane problemowo (budzenie się do życia roślin, owadów, śpiew ptaków, budowanie gniazd). Zorganizowanie pleneru malarskiego – rysowanie dębów z natury - zwrócenie uwagi dzieci na potężne konary, grube pnie, dziuple, ślady uderzeń piorunów.

Wysłuchanie wiersza L. Krzemienieckiej pt:” Szanujmy las”. Na polanie (wyznaczony teren) przeprowadzenie zabaw ruchowych z użyciem przyborów gimnastycznych.

„Szanujmy las”

W majowym lesie ciepły wietrzyk dmucha.
W majowym lesie młody szumi liść.
Majowy las słowiczych pieśni słucha.
W majowy las czas na majówkę iść.
Niech drzew i kwiatów zła nie dotknie ręka,
Szkodników przecież nie ma pośród nas.
Nasza swobodna niech zabrzmii piosenka,
Chrońmy las, szanujmy las, kochajmy las !

Celem zajęć jest :

- ✚ kształtowanie właściwych postaw wobec środowiska naturalnego,
- ✚ nabywanie przekonania o konieczności dbania o stare drzewa,
- ✚ kształtowanie emocjonalnego stosunku do przyrody.

Temat szczegółowy nr 2 :

Rozmowa z dziećmi na temat ich przeżyć i wrażeń z wycieczki do Rogalina (dłuższe, swobodne wypowiedzi), Zabawa rytmiczno-ruchowa z piosenką pt: „Dzięcioł i sosna”. Rozmowa z dziećmi na temat treści utworu – spełniania w przyrodzie określonych ról i wzajemnych powiązań pomiędzy organizmami żywymi. Zabawa w teatr – próby odtworzenia treści utworu poetyckiego przy pomocy rekwizytów (pacynki). Przygotowanie wystawki dla rodziców z prac powstałych w czasie pleneru malarskiego „Rogalińskie dęby”.

„Dzięcioł i sosna”

Dzięcioł w drzewo stuka /stuk, stuk, stuk/
I korników szuka /puk, puk, puk/
Patrzy, które drzewo chore,
I ogląda korę.
Stuku puku, stuku, puk.
Dzięcioł to korników wróg.
Pewna sosna bardzo chora /stuk, stuk, stuk?
Zadzwoiła do doktora /puk, puk, puk/
„Ach doktorze przyjdź już pora,
Bardzo mi doskwiera kora”.
Stuku puku, stuku, puk.
Dzięcioł to korników wróg.
Zjawił się na skrzydłach doktor /stu, stuk, stuk/
Zrobił w korze mały otwór /puk, puk, puk/
„Wiem już co tam panią boli,
W korze się zagnieździł kornik”.
Stuku puku, stuku, puk.
Dzięcioł to korników wróg.
Stukał, pukał, obstukiwał /stuk, stuk, stuk/
Długo się na nóżkach kiwał /puk, puk, puk/
Zjadł kornika na kolację
I tak skończył operację.
Stuku puku, stuku, puk.
Dzięcioł to korników wróg.

Celem zajęć jest :

- ✚ budzenie w dzieciach emocjonalnego podejścia do przyrody oraz zdolności postrzegania harmonii w poznawanym środowisku naturalnym oraz wzajemnych zależności pomiędzy różnymi organizmami żywymi.

Temat szczegółowy nr 3 :

Spacer do ogrodu przedszkolnego – przeprowadzenie zabawy dydaktycznej „Znajdź wśród drzew swojego przyjaciela” oraz „bicie serca drzewa”. Postrzeganie i odbieranie otaczającego świata za pomocą wszystkich zmysłów, nawiązanie emocjonalnego kontaktu z drzewem. Łatwo jest bowiem niszczyć, łamać gałęzie, rwać korę drzewa, jeśli wydaje się ono martwym przedmiotem. Jeżeli jednak człowiek nawiąże kontakt z drzewem bezpośredni (osobisty), pozna jego zapach, szorstkość, czy odkryje wpisana na nim historię wówczas drzewo staje się bliską istotą, którą się kocha. Zabawa ruchowa „zaśpiewajmy naszym przyjaciołom drzewom” z piosenka pt: „Dzięcioł i sosna”. Wyświetlenie slajdów ze zwierzetami – prowadzenie rozmów z dziećmi na temat różnych zwierząt i ich funkcji w przyrodzie (są pokarmem dla innych, mają określone znaczenie).

Celem zajęć jest :

- ✚ budzenie u dzieci zainteresowania i chęci odkrywania faktów i zjawisk przyrodniczych,
- ✚ budzenie szczególnie emocjonalnego podejścia do przyrody,
- ✚ uświadomienie dzieciom faktu, że drzewo jest organizmem żywym, a zwierzęta tak jak ludzie potrzebują do życia powietrza, wody, pokarmu, miejsca i spokoju.

Temat szczegółowy nr 4 :

Przeprowadzenie doświadczeń z serii „jesteśmy badaczami przyrody” („kolorowe kwiaty”, „czy ziemia jest czysta ?”) Praca z dziećmi w małych grupach (lupy, mikroskopy, sita, rękawiczki jednorazowe). Obserwacja przez dzieci białych kwiatów zanurzonych w kolorowym płynie. Doprowadzenie do wniosków, iż rośliny do życia potrzebują czystej wody. Badanie czystości ziemi z ogrodu przedszkolnego (odnajdywanie kolorowych szkiełek, kawałków plastikowej siatki, opakowania itp.) Wspólne zastanawianie się nad odpowiedzialnością za taki stan rzeczy. Doprowadzenie do przekonania, iż zanieczyszczenia znajdujące się w wodzie i ziemi są przyjmowane przez rośliny, a następnie poprzez spożycie wchłanianie przez ludzki organizm. Słuchanie piosenki pt: „A ja tego znieść nie mogę” (Marek Grechuta).

„A ja tego znieść nie mogę”

Słońce zaświeciło nam – bam !

Muszę więc wykonać plan.

Wstawaj mamó, wstawaj tato,

Na wycieczkę woła lato !

Wywietrzymy nas i koc,

By zapachniał trawą w noc.

Bo ja tego znieść nie mogę,

Że nie dbacie o przyrodę.

Z mego okna widok mamy,

Chodnik szary, asfalt czarny.

Stoi słupek zamiast drzewa,

Nic nie rośnie, nie dojrzewa.

Krasnoludek się zatruje,

No, a komu wstawić dwóję ?

Słońce zaświeciło nam – pstryk !

Muszę więc wykonać plan – w mig !

Wybudować domek z klocków,

Tak oszczędnie po krakowsku,

Żeby kiedy spadnie deszcz

Krasnoludek mógł tam wejść.

Żeby mógł spokojnie zjadać

Mleczną zupkę na obiadek.

Bo ja tego znieść nie mogę,

Że do mleka leją wodę.

Do sałaty sypią piasek,

Pchają sznurek do kielbasek.

Słońce zaświeciło dzisiaj – hej !

Przychodź cieniu, wietrze wiej !

A ty tato na nim nie stój,
 Możesz poczuć się jak nieswój !
 Tu mieć trzeba końskie zdrowie,
 A do czego – zaraz powiem.
 Bo ja tego znieść nie mogę,
 Że do mleka leją wodę.
 Do sałaty sypią piasek,
 Pchają sznurek do kiełbasek.
 Stoi słupek zamiast drzewa,
 Nic nie rośnie, nie dojrzewa.
 Krasnoludek się zatruje,
 No, a kto postawi dwóję ?
 Kto ? No kto ? No kto ?

Celem zajęć jest :

- ✚ kształtowanie badawczego podejścia do obiektów i zjawisk przyrodniczych,
- ✚ nabywanie umiejętności samodzielnego wyciągania wniosków z poczynionych obserwacji,
- ✚ nabywanie przekonania, że bez dbałości o środowisko nie może być bezpiecznego życia dla człowieka.

Temat szczegółowy nr 5 :

Przeprowadzenie konkursu z nagrodami „Jestem strażnikiem przyrody”. W konkursie m.in. :

- 1) rozwiązywanie zagadek o tematyce przyrodniczej i zadań typu : co zrobisz, gdy zobaczysz w parku dziecko zrywające kwiaty ? Co zrobisz, gdy zauważysz, że inne dzieci męczą kota ? itd.
- 2) dokończenie zdań typu :
 - przyjaciel przyrody nigdy nie znęca się nad ...
 - przyjaciel przyrody nigdy nie zrywa ...
 - przyjaciel przyrody nigdy nie hałasuje w ...
 - przyjaciel przyrody nigdy nie łamie ...
- 3) śpiewanie piosenek o tematyce ekologicznej,
- 4) recytacja utworów o tematyce przyrodniczej.

Pasowanie zwycięzcy na STRAZNIKA PRZYRODY (przypięcie odznaki), nagrody (kolorowanki o tematyce związanej z ochroną środowiska) dla wszystkich uczestników zabawy. Słuchanie piosenki pt: „Zostawcie nam czysty kawałek świata” z repertuaru Marka Grechuty.

„Zostawcie nam czysty kawałek świata”

Choć mamy dzisiaj tak niewiele lat,
 I tak niewiele wiemy o tym świecie,
 To już kochamy ten cudowny świat
 I wiemy to czego wy już nie wiecie.
 Chociaż nie znamy się na wielu sprawach,
 Chociaż nie wiemy skąd się bierze kwiat,
 To znamy się na wesołych zabawach,
 Tych, których wy nie znacie już od lat.

Ref. Zostawcie nam czysty kawałek świata,
 Zostawcie nam strumyka czysty bieg.
 Zostawcie nam lasy, ogrody w kwiatkach,
 Czyste powietrze, zimą czysty śnieg.
 Zostawcie nam czysty kawałek plaży,
 Zostawcie morza czystość pośród fal.
 Pozwólcie nam o życiu pięknie marzyć,
 Gdy nie ma marzeń w duszy rośnie żal.
 Wy dzisiaj macie tyle różnych spraw,
 I planujecie wiele nowych cudów,
 A dla nas cudem jest zieloność traw,
 Choć na nią spada chmura pyłu – brudu.

- Wiemy, że życie dzisiaj jest bogate,
 Wspaniałe sprzęty czynią z życia raj,
 Lecz nie zastąpisz żadnym aparatem,
 Zapachu wiosny, kiedy kwitnie maj.
- Ref. Zostawcie nam czysty kawałek świata ...
 Wiemy, że dbacie o nas tak troskliwie,
 Że kupujecie nam zabawek stosy,
 Kto z was pamięta, jakże niecierpliwie,
 Czeką się kiedy znów zakwitną kłosa ?
 Świat jest wspaniałym darem od prawieków
 I nie zastąpi go komputer żaden,
 Więc nie zapomnij się dorosły człowieku,
 Pozwolić nam iść jego darów śladem.
- Ref. Zostawcie nam czysty kawałek świata ...

Spacer do ogrodu przedszkolnego – nauka posługiwania się lupą w celu obserwacji przyrody – zdobywanie wiedzy o życiu w przyrodzie drogą doświadczeń.

Celem zajęć jest :

- + nakłonienie dzieci do podejmowania prostych decyzji mających wpływ na stan środowiska naturalnego,
- + przygotowanie do brania odpowiedzialności za ochronę przyrody.

CZERWIEC

W ZDROWYM CIELE ZDROWIA WIELE

Wprowadzenie :

W obecnym czasie zagadnienie ochrony zdrowia zyskało nowy wymiar. Wiele mówi się o profilaktyce próchnicy, skrzywieniach kręgosłupa, itp. Dzieciństwo jest tym okresem w życiu człowieka, w którym kształtują się podstawy określające obecne i późniejsze działania człowieka – również te, dotyczące zdrowia. Przedszkole może mieć ogromny wpływ na kształtowanie się tych podstaw. Dlatego niezmiernie ważne jest to, co oferuje dziecku w zakresie edukacji zdrowotnej. Edukacja zdrowotna to nie tylko profilaktyka i rozróżnianie co dobre, a co szkodliwe dla zdrowia, lecz również rozwijanie umiejętności i nawyków oraz promowanie zachowań, które pozwolą spojrzeć na zdrowie jako nową wartość. Zdrowie, które jest wartością samą w sobie, nową jakością życia, samorealizacją oraz zdolnością do aktywnego i twórczego działania.

Temat szczegółowy nr 1 :

Wprowadzenie piosenki przeznaczonej do nauki „W zdrowym ciele” i ruchowej interpretacji jej treści – rozmowa z dziećmi na temat konieczności zachowania sprawności ruchowej bez względu na wiek. Zabawa w rozwiązywanie zagadek z serii „czystość to zdrowie”.

Piosenka „W zdrowym ciele zdrowia wiele”

Czasem budzę się smutny, bo dzień jak naleśnik blady.
 I chociaż nic mi się nie chce zaczynam robić przysiady.

- Ref. W zdrowym ciele zdrowia wiele,
 Ćwiczenie młodzi przyjaciele,
 Pompki, skoki i podskoki,
 Przysiad, salta, skłony w boki.
 Kto tak ćwiczy ten jest zgrabny,
 Smukły, wiotki i powabny.
 Lubi szpinak i Przedszkole,
 Zawsze słodki jak aniołek.

Jeżeli humor masz podły, bo ktoś ci na odcisk nadepnął,
Nie stękaj, że ci się nie chce – najlepiej ćwicz razem ze mną.
Ref. W zdrowym ciele zdrowia wiele,
Ćwiczcie młodzi przyjaciele

Celem zajęć jest ;

- ✚ dbanie o systematyczne dbanie o czystość swojego ciała,
- ✚ dbanie o zachowanie sprawności ruchowej.

Temat szczegółowy nr 2 :

Zabawy muzyczno-ruchowe z piosenką „W zdrowym ciele zdrowia wiele”.
Przeprowadzenie doświadczeń z serii „Jesteśmy badaczami przyrody” :

- 1) zanieczyszczenia wody – wpływ środków piorących na życie roślin ; do dwóch pojemników wlewamy wodę, a do jednego dosypujemy łyżeczkę proszku do prania. Do obu pojemników wkładamy kwiat (lub inną roślinkę). Co zaobserwujemy na drugi dzień?
- 2) zanieczyszczenie powietrza
 - wpływ płynów na wzrost roślin : wysiewamy fasolę lub groch. Gdy rośliny osiągną 5 cm wysokości opylamy kilka z nich talkiem (przesiewając go przez sitko). Pozostałe rośliny są kontrolnymi. Co kilka dni mierzymy wysokość i zapisujemy w tabeli. Po przeprowadzonych pomiarach dochodzimy z dziećmi do wniosku, że rośliny pokryte pyłem są niższe od pozostałych ;
 - zatrzymywanie zanieczyszczeń powietrza przez drzewa i krzewy : idziemy na spacer (przy ruchliwej ulicy), dzieci kawałkami ligniny przecierają powierzchnię liści na krzewach lub niskich drzewach. Obserwują stopień ich zanieczyszczenia. Starają się ustalić jego źródła i wyciągnąć odpowiednie wnioski (im więcej pyłów w środowisku tym grubsza warstwa pyłu na powierzchni) ;
 - zapylenie powietrza : białe talerzyki posmarowane gliceryną kosmetyczną lub wypełnione mlekiem ustawiamy w miejscach o różnym zapyleniu powietrza na dwa lub w przypadku mleka na jeden dzień. Potem oglądamy je i zwracamy uwagę na ilość przyklejonych do talerzyków pyłków ;
 - badanie warstwy pyłu : na zewnętrznej stronie szyby naklejamy pasek taśmy przyklepnej i po krótkim czasie zdejmujemy (pył znajdujący się na szybie przylepi się do taśmy). Wiele cząstek pyłu jest tak małych, że nie możemy ich rozpoznać gołym okiem. Zdjęty pasek oglądamy pod mikroskopem lub lupą.

Celem zajęć jest :

- ✚ promowanie ruchu i zajęć fizycznych oraz zdrowego trybu życia dziecka w domu i w przedszkolu,
- ✚ wskazywanie realnych zagrożeń poprzez doprowadzenie dzieci do wniosku, że :
 - a) pyły wydobywające się z fabryk pokrywają liście roślin i hamują ich wzrost,
 - b) liście zatrzymują pyły zanieczyszczające powietrze, rośliny oczyszczają powietrze w różnych środowiskach,

Temat szczegółowy nr 3 :

Inscenizacja treści opowiadania D. Motyka „EkoJaś i EkoMałgosia przed chatką Baby Jagi”
(pacynki, kukiełki, stroje teatralne)

„EkoJaś i EkoMałgosia przed chatką Baby Jagi”

D. Motyka

Chatka Baby Jagi ńęci łakociami.

Baba z chatki się wynurza trzymając koszyczek.

- Jedzcie dzieci, jedzcie złotka, to dla was słodczyce.

I podaje batoniki, ciastka, czekoladki.

- Jedzcie, bo to samo zdrowie, me kochane dziadki.

A Jaś oddając batonik dziarsko odpowiada :

- Konserwowane chemicznie. Gdzie tu zdrowie ? To nie dla nas !

I Małgosia już wylicza :

- E-330 rakotwórczy, E-240 podejrzany – Nie chcemy takich słodczy, wracamy do mamy !

Ależ co wy tu mówicie ? To głupoty jakieś !
- Baba Jaga nie zna ekologii – stwierdził mały Jasiek.

Quiz z nagrodami dla dzieci i dorosłych (zestaw 10 pytań losowo wybranych :

- Zestaw 1 : Jak można oszczędzać wodę w domu ?
- zakręcać dokładnie kurki ;
- brać prysznic zamiast kąpeli w wannie ;
- naczyń nie zmywać pod bieżącą wodą ;
- oszczędnie gospodarować pralką.
- Zestaw 2 : Skąd w powietrzu biorą się zanieczyszczenia ?
- dymy z kominów fabryk ;
- spaliny samochodowe ;
- opryski pól dokonywane przez samoloty ;
- silniki samolotów.
- Zestaw 3 : Podaj przykłady punktów zawartych w Kodeksie Małego Ekologa, który dzieci tworzyły cały rok szkolny ;
- dbamy o sprzęt na placach zabaw ;
- śmieci wrzucamy do kosza ;
- zimą dokarmiamy zwierzęta ;
- nie zrywamy kwiatów, gałęzi i liści ;
- w parku i w lesie zachowujemy ciszę ;
- jesteśmy przyjaciółmi wszystkich żywych stworzeń ;
- unikamy hałasu ;
- często korzystamy ze świeżego powietrza ;
- przekonywujemy rodziców o szkodliwości palenia papierosów ;
- nie palimy światła tam gdzie nas nie ma ;
- korzystamy z pojemników segregujących surowce wtórne ;
- oszczędzamy papier i zbieramy makulaturę ;
- bierzemy prysznic zamiast kąpeli w wannie ;
- myjąc zęby zakręcamy wodę ;
- systematycznie dbamy o swoją czystość ;
- spożywamy owoce i warzywa.
- Zestaw 4 : Co zrobić aby oszczędzać prąd w naszych domach ?
- wyłączyć zbędne oświetlenie ;
- jeżeli oglądamy telewizję wyłączamy radio ;
- prać wtedy gdy jest potrzeba ;
- wyłączyć zbędne urządzenia elektryczne.
- Zestaw 5 Odgadnij następujące zagadki :

Mieszka tam gdzie blisko ludzie,
Za człowiekiem wszędzie pójdzie.
Umie służyć, łapę poda,
Domu strzeże, jak gospodarz.

Na brzegu stawu żyją
Z wieczora, czy z rana.
Do wody dają nurka,
Gdy widzą bociana.

Pukają do okienka i
Proszą o ziarenka
Oraz okruszyny,
Bo są głodne podczas zimy.

Choć nie ma słuchawek,
Białego fartucha,
Wszystkie chore drzewa,
Jak lekarz osłucha.
- Zestaw 6 Odpowiedz co zrobisz, gdy :
- kolega lub koleżanka zrywać będzie kwiaty lub łamać gałęzie ?
- będąc w lesie na pikniku lub grzybobraniu zjesz posiłek i nie będzie kosza na śmieci ?
- Zestaw 7 Dokończ zdania :
- przyjaciel przyrody nigdy nie znęca się nad ...
- przyjaciel przyrody nigdy nie zrywa ...

	- przyjaciel przyrody nigdy nie depce ...
	- przyjaciel przyrody nigdy nie łamie ...
Zestaw 8	zaśpiewaj dowolną piosenkę o tematyce przyrodniczej
Zestaw 9	Powiedz dowolny wiersz o tematyce przyrodniczej
Zestaw 10	Co zrobiłeś aby pomóc bezbronnej przyrodzie ?

Celem zajęć jest ;

- + kształtowanie pozytywnego stosunku do otaczającej rzeczywistości i świata przyrody,
- + wdrażanie do zgodnej zabawy z elementami współzawodnictwa.

Temat szczegółowy nr 4 :

Opowiadanie nauczycielki do serii obrazków „śniadanie dla Krzysia” : dobieranie obrazków do treści opowiadania, odtwarzanie ruchem różnych czynności. Zabawy ruchowe w ogrodzie z wiatrem – wykonywanie papierowych samolotów, puszczanie ich w ruch, określanie kierunku lotu. Zabawa dydaktyczna „układamy jadłospis na cały dzień”.

Celem zajęć jest :

- + rozumienie konieczności spożywania warzyw, jako niezbędnych dla zdrowia,
- + nabywanie umiejętności właściwego posługiwania się sztućcami i korzystania z serwetek.

Temat szczegółowy nr 5 :

„Zdrowie” – analiza treści, inscenizacja utworu z udziałem dzieci. Zabawy muzyczno – rytmiczne – rozpoznawanie piosenek „Mydło lubi zabawę”, „Myj zęby” po nuconej i wygrywanej melodii. Plastyczna interpretacja treści inscenizacji „Zdrowie” – dziecięce fantazje na temat skutków niewłaściwego odżywiania się.

Celem zajęć jest ;

- + poprawne udzielanie odpowiedzi na zadane pytania,
- + utrwalanie zasad racjonalnego odżywiania się, mycia owoców i warzyw przed spożyciem,
- + przyzwyczajanie do spożywania urozmaiconych potraw i surówek.

Temat szczegółowy nr 6 :

Prezentacja plakatu pod hasłem „Dla zdrowia i urody nie żałuj szczotki, pasty i wody” przy piosence „Ser z malinami”. Rozmowa na temat treści zawartych w plakacie, szukanie pomysłu na swój własny plakat. Zabawa dydaktyczna „ząbek to lubi”. Zachęcenie dzieci do samodzielnego zaprojektowania plakatu „Dbajmy o zdrowie”.

Celem zajęć jest :

- + umiejętne odczytywanie treści zawartych w plakacie,
- + rozpoznawanie produktów, które powinny jeść dzieci, aby mieć zdrowe zęby,
- + wykazanie własnej inicjatywy i pomysłowości przy projektowaniu plakatu.

KODEKS MAŁEGO EKOLOGA

1. DBAMY O SPRZĘT NA PLACACH ZABAW.
2. ŚMIECI WRZUCAMY DO KOSZY.
3. ZIMĄ DOKARMIAMY ZWIERZĘTA.
4. NIE ZRYWAMY KWIATÓW, GAŁĘZI I LIŚCI.
5. W PARKU I W LESIE ZACHOWUJEMY CISZĘ.
6. JESTEŚMY PRZYJACIÓŁMI WSZYSTKICH ŻYWYCH STWORZEŃ.
7. UNKAMY HAŁASU.
8. CZĘSTO KORZYSTAMY ZE ŚWIERZEGO POWIETRZA – CHODZIMY NA SPACERY I WYCIECZKI.
9. PRZEKONYWUJEMY RODZICÓW O SZKODLIWOŚCI PALENIA PAPIEROSÓW.
10. SYSTEMATYCZNIE DBAMY O SWOJA CZYSTOŚĆ.
11. MYJĄC ZĘBY ZAKRĘCAMY WODĘ.
12. BIERZEMY PRYSZNIC ZAMIAST KAPIELI W WANNIE.
13. SPOŻYWAMY OWOCE, WARZYWA, UROZMAICONE POTRAWY I SURÓWKI.
14. OSZCZĘDZAMY PAPIER I ZBIERAMY MAKULATURĘ.
15. KORZYSTAMY Z POJEMNIKÓW SEGREGUJACYCH SUROWCE WTÓRNE.
16. NIE PALIMY ŚWIATŁA TAM GDZIE NAS NIE MA.

/grupa „tygrysków” – dzieci 6-letnich – z Przedszkola nr 22 w Poznaniu/.

REPERTUAR UTWORÓW LITERACKICH I PIOSENEK

Piosenka pt: „Moja Planeta”

Moja planeta jest całkiem nie z tej ziemi
Moja planeta nie ma ceny
Moja planeta jest rano niewyspana
Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama.
Moja planeta nie spadła tu z księżycyca.

Moja planeta to tajemnica
Moja planeta raz zimna raz przegrzana
Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama.

Ref.

SOS - to Ziemia woła ludzi Jutro tlen już trudniej będzie zbudzić
SOS - ratujmy siebie sami SOS - do siebie wysyłamy

Moja planeta miłości się nie boi
Moja planeta broń rozbroi
Moja planeta zna dobre obyczaje
Moja planeta nam wszystkim dłoń podaje

Ref. SOS - to Ziemia woła ludzi... (SOS! SOS! SOS!)
Tak to prawda Ziemia była cierpliwa Ale teraz musi Teraz musi być żywa

Ref. SOS - to Ziemia woła ludzi... x2
(SOS! SOS! SOS! ...)

Piosenka pt: „Zielony Kapturek”

Kto z was bajkę pamięta o tych biednych zwierzętach,
Pośród, których grasował zły wilk ?
Drżała przed nim panienka o błękitnych oczkach,
Tak Czerwony Kapturek to ty.
Dzisiaj inne są czasy wilk nam zwierząt nie straszy
I Kapturek nie lęka się już.
Miło w borach jest naszych i urocze są lasy
Więc zielony kapturek dziś włóż.

Ref. Zielony Kapturek szanuje naturę
Zielony Kapturek las kocha i bór.
Więc lisek urwisek obroni swą skórę,
A chórek przepiórek nie straci swych piór.
Kto choć raz był w zieleni ten ją kocha i ceni,
A pod nogi nie rzuca jej kłód.
Wśród słonecznych promieni zieleń liściem ocieni,
Zieleń w serca leje nam miód.

Ref. Zielony Kapturek szanuje naturę
Zielony Kapturek to zwierząt jest druh.
Płasają więc za nim te szare i bure,
Zielony Kapturek nie skrzywdziłby much.

Piosenka pt: „Kołysz nas Ziemi” *słowa E. Szepetyńska, muzyka B. Kolago*

W kołysce Ziemi zasypiamy
Przy ciepłym boku taty, mamy.
Z wieczornej rosy noc się przedzie,
Czego nie było, jutro będzie.
Kołysz nas Ziemi, kołysz do snu.
Otul w obłoki, chmury, mgiełki.
Chcemy odpocząć po długim dniu,
Rozwieś nad nami gwiazd superki.
Kołysz nas Ziemi na dobry sen,
Zamień gwar świata w szelest łąki.
Niech nas obudzi gdy wstanie dzień,
Jasne, pogodne słońce.
Zanim pogasną w oknach światła,
Niech się rozplącze co się gmatwa.
Zanim się noc ze świtem minie,
Wszystko co było, niech odpłynie.

Piosenka „Chodźmy na spacer” *słowa A. Bernat, muzyka B. Kolago*

Kiedy źle się czyta, kiedy w głowie pustka,
Trzeba siebie zaraz spytać :
- Jestem nieuk ? Jestem nieuk ?
- Jestem leń ? Jestem leń ?
Chyba uciekł ze mnie tlen !?

Chodźmy na spacer, szybko, szybko.
Spacer potrzebny, jak woda rybkom.
Chodźmy na spacer, wśród zielenie,
Można wspaniale się dotlenić.
Już nie męczysz zeszyt, rządki drobnych liter,
I nauka znowu cieszy !
Kiedy w głowie świeży tlen,
Nikt nie powie : nieuk, leń !

„Pieśń o Ziemi „ *słowa M. Strzałkowska*

Przyzna każdy, komu nie brak wyobraźni
Czas najwyższy, by się z Ziemią zaprzyjaźnić.
By otoczyć wreszcie stara, dobrą Ziemię
Naszą troską, jak ramieniem.
Wzlećmy z orłem hen, wysoko nad obłoki,
Na pustyni w berka bawmy się ze strusiem.
Wtulmy się w mięciutkie, ciepłe futro foki,
Razem z pandą liczymy liście na bambusie.
Niechaj lasy cieszą nas zielonym cieniem,
A owoce będą słodkie jak marzenie.
Niechaj słońce złoci ciężkie kłosa zboża,
Błękit nieba się przegląda w srebrnych morzach.
Pieśń o Ziemi niechaj płynie ponad chmury,
Niechaj ją nuci każdy człowiek, każdy kraj.
Aż zdumiony anioł szepnie patrząc z góry :
- Tam na Ziemi, to dopiero maja raj !...

„Wiosenna tajemnica” *L. Łącz*

Czemu kotek tak się spieszy ?
Czemu rybka żywiej pływa ?
Co w swym gniazdku na gałęzi
Tak starannie ptak ukrywa ?
To największa tajemnica,
Jaka zdarza się w przyrodzie :
Wszyscy mają małe dzieci –
W norkach, dziuplach albo w wodzie.
Każdy szczupak, lis, czy gołąb
Kiedy staje się dorosły,
Jest mamusią lub tatusiem
Za namową Pani Wiosny ?

„Witaminy”

Wszystkie dzieci chcą być zdrowe
Wiosną, latem i jesienią.
I dlatego przez rok cały
Witaminy sobie cenią.
Tomek zjada liść sałaty,
Jabłko chrupie mała Ania,
A rzodkiewki i ogórki
Na sałatkę potnie Hania.
Grześ surówkę palcem trąca,
Wcale miska go nie nęci.
„Zjadaj Grzesiu ! Będziesz zdrowy !
Trzeba tylko chęci !”
„Zjedz surówkę, to urośniesz !”
Ale Grzesiu robi miny,
I nie wierzy, że w tej misce
Siedzą same witaminy.

Piosenka „Witaminki”

Spójrzcie na Jasia, co za chudzina,
Słaby, mizerny, ponura mina.
A inni chłopcy silni jak słonie,
Každy gra w piłkę lepiej, niż Boniek.

- Dlaczego Jasio wciąż mizernieje ?
Bo ten głuptasek witamin nie je !
- Ref. Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki,
Wszyscy mają dziarskie minki, bo zjadają witaminki !
Wiśnie i śliwki, chrupka marchewka,
Gruszka, pietruszka i kalarepka.
Kwaśne porzeczki, słodkie malinki,
To wszystko właśnie są witaminki.
- Ref. Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki,
Wszyscy mają dziarskie minki, bo zjadają witaminki !

„Kapuściana piosenka”

- Wielki rwetes dziś u Basi, bo kapustę Basia kwasia.
Szatkownica poszła w taniec, to ci było szatkowanie.
- Ref. Rach ciach ciach obereczka
Już kapusty pełna becza. / bis
Zaraz Basi ją przyprawi, doda soli i żurawin,
Potem ją ubije walcem, aż ubita będzie całkiem.
- Ref. Rach ciach ciach obereczka
Już kapusty pełna becza.
Jaka pyszna ta kapusta, że aż sama idzie w usta,
Więc ją jemy na surowo, na surowo, bo to zdrowo.
- Ref. Rach ciach ciach obereczka
Już kapusty pusta becza.

Piosenka „Kwiatki – bratki”

Jestem sobie ogrodniczka, ma nasionek pół koszyczka.
Jedne gładkie, drugie w kwiatki, a z tych nasion będą kwiatki.

Ref. Kwiatki – bratki i stokrotki dla Malwiny, dla Dorotki,
Kolorowe i pachnące, malowane słońcem. / bis

Mam konewkę z dużym uchem, co podlewa grządki suche.
Mam łopatkę oraz grabki, bo ja dbam o moje kwiatki.

Ref. Kwiatki – bratki i stokrotki dla Malwiny, dla Dorotki,
Kolorowe i pachnące, malowane słońcem. / bis

Piosenka „Malowane grabki”

Malowane grabki, malowane taczki,
Uprawiają grządki małe przedszkolaczki.
Dana, dana piosenka krótka,
Chodź, chodź do ogródka. / bis

Kto zasiał ziarenko, grządkę wodą podlał,
Temu dzisiaj w strączku dojrzała fasola.
Dana, dana piosenka krótka,
Chodź, chodź do ogródka. / bis

Piosenka „Duszki leśne”

Żyją w lesie małe duszki, które czyszczą leśne dróżki.
Mają miotły i szufelki i do pracy zapał wielki.

Ref. Duszki, duszki, duszki leśne
Wstają co dzień bardzo wcześnie,
I ziewają raz po raz,
Zaczynają sprzątać las.

Piorą liście, myją szyszki, aż dokoła wszystko błyszczy.
Muchomorkom piorą groszki, bo te duszki to czyścioszki.

Ref. Duszki, duszki, duszki leśne ...

Gdy ktoś czasem w lesie śmieci duszek zaraz za nim leci.
Zaraz siada mu na ręce, grzecznie prosi : „nie śmieć więcej !”

Ref. Duszki, duszki, duszki leśne ...

Chcemy czysto mieć wokoło, pracujemy więc wesoło.
Wszystkie śmieci pozbieramy i do kosza powrzucamy !

Ref. Duszki, duszki, duszki leśne ...

Piosenka „Ziemia – skarb nasz najdroższy”

Jesteśmy jeszcze mali, tak mało mamy lat,
Lecz wiemy już nie od dzisiaj – o Ziemię trzeba dbać !
Więc weźmy się za ręce, oplećmy cały świat,
Niech wszyscy pamiętają, że to nasz wspólny skarb.
Zadbajmy dzisiaj już o to, by mógł zaśpiewać ptak,
By kwiaty kwitły na łące, by cieszył nas każdy maj.
Powiedzmy ludziom dorosłym, powiedzmy dzieciom też,
Że Ziemia to skarb najdroższy, że czystą ją chcemy mieć !

Piosenka „Mądry liść” *słowa W. Fiwek*

Jeśli serce masz tak czułe, piękna cenisz każdy ślad,
To dlaczego tak bez żalu mijasz zdeptany kwiat ?
Jeśli kochasz wszelkie życie i dobroci tyle masz,
Czy uronisz łzę, choć skrycie, gdy umiera z Wolana las ?

Ref. Uczmy się od dziś, jak mądry jest liść,
Jak mądre są pszczoły i zioła.
I ćwiczy nasz słuch, by poznać bez słów,
Gdy pąk o ratunek woła.

Ratujmy nasz świat od klęsk, ludzkich i plag,
Na ziemi w powietrzu i w wodzie,
Stwórzmy bratni krąg z czystych serc i rąk,
Pomóżmy bezbronnej przyrodzie !

Nie pozwólmy przyjaciele, aby w dymach błękit bladł,
By marniała żywa zieleń, żeby niszczał miejski park.
Chrońmy każdy promień słońca, on nam daje życia ład,
Mały liść to nasz obrońca – dzięki niemu żyje świat !

„Pozwól mi stać się drzewem”

S. Szuchowa

Pozwól mi stać się drzewem
- puszczę kielki, urosnę,
Potem będę miał listki,
Lepkie pąki na wiosnę.

„Kłopoty mieszkaniowe”

W. Faber

Szukał niedźwiedź przed zimą
Mieszkania po lesie.
Gdy jest jesień, to misiom
Naprawdę spać chce się.
Szukał długi i wreszcie
- znalazł ptasią budkę.
- Jest, jest wolne mieszkanie,
Ale ... za malutkie !

Bo domku jest za mało
Za dużo niedźwiedzia ...
Będziesz misiu w kotlinie
W miękkich liściach siedział.

„Piosenka ekologiczna”

słowa K. Nowacka

Gdyby na Ziemi zabrakło drzew,
Gdyby na zawsze ucichł ptasi śpiew,
Gdyby motyle fruwać przestały,
A wieczorami żabki nie kumkały ...

Nas na tym świecie także by nie było
Tak by się życie na Ziemi skończyło !
Lepiej przed szkodą zmądrzeć niż po szkodzie,
Więc nie pozwólmy zginąć przyrodzie !!!

„Każdy kwiat to mały świat” słowa A. Markowa muzyka R. Panek

Nie zrywaj kwiatów, bo kwiaty żyją,
Słońca szukają i wodę piją.
Pragną na łące mieszkać spokojnie,
Pragną dla ciebie pachnieć upojnie.

Ref. Każdy kwiat to mały świat,
Mała radość żywa.
Każdy kwiat to mały świat,
A więc go nie zrywaj.

Jeśli gałązek drzewom nie złamiesz,
To każdy pączek listkiem się stanie,
Będzie zielony i potem złoty,
Kiedy nadejdą jesienne słoty.

Ref. Każdy kwiat to mały świat ...

Zostaw w spokoju ptasie pisklęta,
Barwne motyle, dzikie zwierzęta.
Spróbuj ratować wszystko co żywe,
Co razem z tobą chce być szczęśliwe.

Ref. Każdy kwiat to mały świat ...

BIBLIOTECZKA EKOLOGICZNA

- I ODDAJ NATURZE W MAKULATURZE
- II NIE SPALAJ SIĘ W KORKACH
- III NIE BRUDŹ JAK LECI – SEGREGUJ ŚMIECI
- IV NIE LEJ WODY
- V ŚWIEĆ PRZYKŁADEM – GAŚ ŚWIATŁO
- VI GRZEJ INACZEJ : SZUKAJ WIATRU W POLU
- VII Z PLASTIKU TYLKO PIENIĄDZE
- VIII POSADŹ DRZEWO
- IX STARE RZECZY PRZEKAŹ INNYM
- X EKOLOGII UCZ OD MAŁEGO

Światowy Dzień Ochrony Środowiska – 23 Marzec

Dni Ochrony Przyrody – 1-31 Października

Dzień Leśnika – 5 czerwca

SZĘŚLIWA SIÓDEMKA !!!

- 1) Staraj się bronić skarbów Ziemi : kwiatów, zwierząt, drzew i gniazd.
- 2) Pamiętaj, aby każdego dnia ochraniać to, co stworzyła dla nas natura.
- 3) Naucz się szanować swój piękny, zielony dom – wiekuisty dar i światło życia.
- 4) Poznawaj pilnie swoje środowisko i rozbudź w innych miłość do przyrody.
- 5) Postępuj rozsądnie z przyrodą i nie nadużywaj swojej mocy.
- 6) Żyj według zasady „zdrowe, bo ekologiczne”.
- 7) Buduj dom swoich marzeń w ekologicznym środowisku.

✚ „Ochrona i kształtowanie środowiska w edukacji dzieci przedszkolnych” – Emilia i Jan Frątczakowie ;

✚ Piosenka W. Młynarskiego pt. „Posprzątajmy Polskę”

Kwestionariusz oceny Programu Edukacji Ekologicznej Przedszkola nr 22

Konstrukcja Programu	tak	nie	Ewentualne uwagi
Czy Program ma jasno określone cele ?			
Czy jest czytelny i zrozumiały ?			
Czy treści są zgodne z podstawą programową ?			
Czy niesie wartości dostosowane do potrzeb edukacyjnych XXI wieku ?			
Czy proponowane metody i formy pracy dostosowane są do możliwości rozwojowych dzieci ?			
Czy Program zawiera opis oczekiwanych osiągnięć dzieci ?			
Czy Program uwzględnia formy współpracy z rodzicami ?			
Czy proponuje metody diagnozy osiągnięć dzieci ?			
Realność Programu	tak	nie	Ewentualne uwagi
Czy cele Programu są zgodne z ogólną koncepcją pracy przedszkola ?			
Czy zasoby przedszkola pozwalają na realizację Programu ?			
Czy proponowany Program jest zgodny z Twoimi możliwościami, umiejętnościami i kwalifikacjami ?			
Czy Program pozwala na przystosowanie do warunków lokalowych ?			
Czy daje możliwość indywidualnej pracy?			
Obudowa Programu	tak	nie	Ewentualne uwagi
Czy Program ma obudowę dydaktyczną?			
Czy uwzględnia formy współpracy z instytucjami ?			

Podpisy Nauczycielek :

Opracowała mgr Ewa Wojcieszak